

Stadsarchief Antwerpen

Jaaroverzicht 2019

Voorwoord

Onze belangrijkste doelstelling is om van alle archieven een archiefbeschrijving te hebben met gegevens over herkomst, inhoud en periode, en deze gegevens digitaal ter beschikking te kunnen stellen. Hier werken we al vele jaren aan. In 2019 hebben we een belangrijke kaap genomen: 75 % van het archief is ondertussen online beschreven.

Op een totaal volume van 3,5 miljoen inventarisnummers speelt de wet der grote getallen ons parten. Indien we een kaap van de volgende 10% willen nemen, moeten we 350.000 inventarisnummers onder handen zien te nemen. Dit stelt ons voor grote uitdagingen. De rol en de inzet van onze ploeg van vrijwilligers is hierbij opnieuw van onschatbare waarde.

Een bijzondere categorie van onze beschrijvingen zijn deze van grote reeksen, zoals bouwdoSSIERS, bouwplannen, foto's en sociale dossiers. In 2019 is het aantal van deze beschrijvingen gegroeid tot iets meer dan 4 miljoen detailbeschrijvingen. Deze zijn allemaal digitaal doorzoekbaar. Waar mogelijk worden digitale archieven aan deze beschrijvingen gekoppeld zodat ook meteen het archiefstuk zelf online ter beschikking is. Inzake digitaal beschikbaar stellen van analoge, 'papieren' dossiers, hebben we verder ingezet op het digitaliseren van de bouwdoSSIERS.

De grote rijkdom van de OCMW-archieven is ook dit jaar gebleken, en omvangrijke reeksen zijn overgebracht. Dit project loopt al enkele jaren; er is al heel veel werk verricht en stilaan zullen alle statische archieven uit de vele locaties overgebracht zijn. De stedelijke archieven danken hun rijkdom ook aan vele privé personen en verenigingen die genereus hun archieven overdragen om het geheugen van Antwerpen rijker en sterker te maken. In 2019 waren dat welgeteld 99 personen.

2019 was ook de start van het Herdenkingsjaar 75 jaar einde Tweede Wereldoorlog. Het stadsarchief heeft dit gebeuren heel intensief ondersteund. De kern van onze taak ligt bij het onderzoek naar de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog. Hiervoor worden de eigen archieven onder handen genomen, wat ons al tot enkele heel bijzondere dossiers heeft geleid. We hebben ook samenwerkingen kunnen aangaan of versterken met collega-instellingen als Museum Dossin, CegeSoma en het Algemeen Rijksarchief. Al deze partners zijn we bijzonder dankbaar voor de geboden ondersteuning en de uitwisseling van expertise.

Aan al onze partners, genereuze schenkers van archieven en al onze vrijwilligers, wil ik mijn dank betuigen.

Inge Schoups, stadsarchivaris
januari 2020

INHOUD

- 1 Informatiebeheer, digitaal archiveren en digitaliseren
- 2 Logistiek en inhoudelijk archiefbeheer
- 3 Publiekswerking
- 4 Geschiedenis bestuderen
- 5 Personeel en zakelijk beheer
- 6 Bijlagen

1 Informatiebeheer, digitaal archiveren en digitaliseren

- 1.1 Informatiebeheer
- 1.2 Digitaal archiveren
- 1.3 Bestemmen
- 1.4 Digitaliseren

[← terug naar inhoud](#)

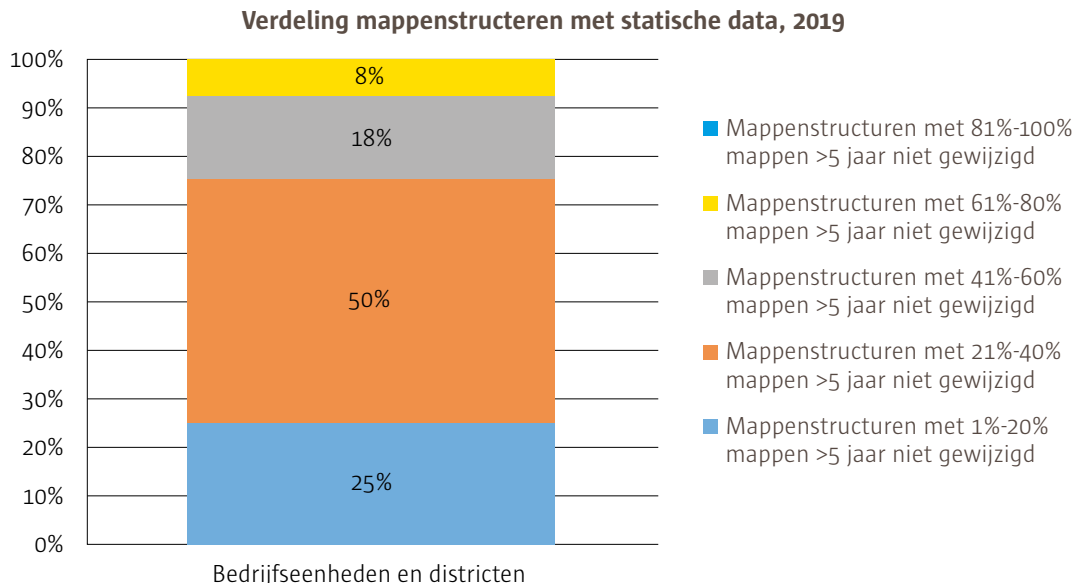
1. Informatiebeheer, bestemmen en digitaal archiveren

1.1 Informatiebeheer

Beheer mappenstructuren en centrale klassementen

Het principe van een efficiënt digitaal informatiebeheer is werken met unieke en volledige dossiers in een mappenstructuur. Deze mappenstructuur is gemeenschappelijk voor alle diensten en bedrijfseenheden. Het aantal mappen die gedurende de laatste 5 jaar niet zijn gewijzigd, is in 2019 met 12,4% gedaald ten opzichte van het voorgaande jaar. Voor het eerst kon een daling worden opgetekend, maar het aantal blijft nog steeds hoger dan in 2017. Over alle mappenstructuren heen is 27,8% van alle mappen ouder dan 5 jaar. De districten zijn buiten de meting gehouden door fouten tijdens de overzetting naar de nieuwe omgeving.

Waar vorig jaar nog 31% van de bedrijfseenheden een mappenstructuur had die voor meer dan 40% uit mappen met statische data bestond, is dit nu gedaald naar 26%. Het gaat hierbij om de mappenstructuren van Financiën, SW en enkele af te bouwen structuren van OCMW en SL.

In het kader van informatieveiligheid en de mogelijkheid tot het terugplaatsen van back-ups zijn 232.675 padlengtes (= 0,97%) gemeten die te lang zijn en dus een potentieel risico inhouden. De aantallen per mappenstructuur variëren tussen 4 (district Berendrecht-Zandvliet-Lillo) en 53.714 (bedrijfseenheid Cultuur & Sport).

Nadat het informatiebeheer bij de bedrijfseenheid Cultuur, Sport, Jeugd en Onderwijs, nu veranderd naar Talentontwikkeling en vrijetijdsbeleving, de laatste jaren op een lager pitje stond, kwam er in 2019 een grote ommezwaai. De mappenstructuur van deze bedrijfseenheid is in 2019 de grootste geworden van de hele stad, met meer dan 8 TB. Omdat de mappenstructuur op deze manier onbeheersbaar werd, stelden we in 2019 een actieplan op voor de aanpak ervan. De bedrijfseenheid zet in op nieuwe informatiebeheerders die dit de komende jaren verder zullen opnemen.

Project archiveren en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG / GDPR)

De AVG / GDPR bepaalt dat persoonsgegevens slechts mogen bijgehouden worden voor de duur van het doel van de verwerking. Dit zou de gegevensverwerkers in de stedelijke administraties ertoe verplichten om de persoonsgegevens te vernietigen na de verwerking ervan. Maar de AVG bepaalt in Artikel 89, 3e lid ook dat “archivering in het algemeen belang” hierop een uitzonderingsgrond is. Conform de archiefwetgeving geven selectielijsten en -regels aan welke reeksen van bestuursdocumenten permanent bewaard moeten worden. Deze te bewaren reeksen vallen onder de uitzonderingsgrond van AVG. Dat wil zeggen dat bepaalde reeksen permanent moeten bewaard worden, ondanks het feit dat ze persoonsgebonden gegevens bevatten. Om te vermijden dat deze reeksen verkeerdelijk vernietigd worden, is het van belang dat duidelijk wordt geregistreerd waar deze reeksen zich bevinden, zodat dossierbeheerders hierop attent kunnen worden gemaakt. Zo kan gegevensverlies worden vermeden en draagt dit bij tot de informatieveiligheid.

Het project Archiveren en AVG heeft tot doel om te inventariseren welke de permanent te bewaren digitale archieven zijn waarop de archiveringsuitzondering van AVG van toepassing is. Deze digitale archieven kunnen zich in mappenstructuren of applicaties bevinden. In 2019 werden de voorbereidingen getroffen om in 2020 van start te kunnen gaan met de inventarisatie.

Zo kan de stad zich verder concentreren op de goede bewaring van deze bestanden: snellere overdracht naar het stadsarchief, sneller vernietigen van privacygevoelige bestanden conform de GDPR en beter voldoen aan de vereisten van openbaarheid van bestuur.

Opleidingen, informatiebeheerders – CIB'ers

In 2019 boden we enkele verschillende opleidingen aan:

- We gaven twee sessies centraal informatiebeheerder (3u) voor in totaal 7 cursisten. Voor 13 andere deelnemers werd een ingekorte samengevoegde opleiding “IB-CIB” voorzien (3u).
- 52 medewerkers volgden de opleiding informatiebeheerder (7u) in zes sessies.

- Voor de districten werd een apart traject opgezet, waar de opleiding informatiebeheer in 2 delen werd gesplitst, gekoppeld aan een opruimdag. Hier werden in totaal 50 cursisten gezien in 5 sessies van 3 uur, op locatie in een district.
- In het opleidingstraject voor nieuwe kabinetsmedewerkers was ook plaats voor informatiebeheer en digitaal werken, met een aangepast programma van 3 uur voor 6 geïnteresseerden.
- Voor de infosessie “digitaal werken voor nieuwe medewerkers” (3u) zagen we 158 cursisten in 14 sessies. Zo zagen we in totaal 287 cursisten dit jaar, in 30 sessies, 35 minuten geïnvesteerde tijd per cursist.

Er zijn dus behoorlijk wat meer cursisten opgeleid dan vorig jaar, met dank aan de goed bijgewoonde reguliere opleidingen, en een aantal extra sessies zoals voor de districten en de musea.

Communicatie

Op gebied van communicatie ligt voor Informatiebeheer de focus op het delen van informatie, richtlijnen en werkinstrumenten rond digitaal werken met collega's. Naast het medewerkerskanaal 'Digitaal werken en archiveren', zijn we in 2019 begonnen met het opbouwen van de Wikipagina 'Informatiebeheer' in het nieuwe Wiki-platform MediaWiki. Waar we op het medewerkerskanaal met nieuwsberichten en infofiches het doel hebben om het brede gamma van informatiebeheer en digitaal werken stadsbreed te promoten, is de Wiki meer gericht op de informatiebeheerder. De startpagina werd opgedeeld in volgende thema's: (centrale) informatiebeheerders, opleidingen, regelgeving, klasseren & digitaal werken, tools, rechtenbeheer, archiveren & GDPR, digitaal archiveren en digitaliseren. Achter deze thema's kan de informatiebeheerder workflows, handleidingen en processen vinden die een extra ondersteuning bieden bij het uitvoeren van de verschillende gebieden in hun takenpakket.

Behalve de onderverdeling voor informatiebeheerders, is er ook ruimte voorzien voor de interne werking van het FelixArchief. Elk team binnen het FelixArchief heeft zo de mogelijkheid om eigen workflows en werkprocessen op een centrale en toegankelijke plek te verzamelen. De teams digitalisering, informatiebeheer, postverwerking en publiekswerking hebben de eerste stappen van dit 'work in progress' al gezet. In 2020 zullen we dit systematisch uitbreiden.

1.2 Digitaal archiveren

Van 25 applicaties worden archiefreeksen en dossiers voor digitale archivering aangeboden. Voor een aantal applicaties verloopt het opnameproces in het digitale depot volledig geautomatiseerd, voor de anderen loopt er nog een verwerkingsproces op het digitale atelier.

Bijzondere archiveringsacties hadden betrekking op de beeldbank van ‘Ondernemen en Stadsmarketing’ (foto’s), EPM (projectdossiers), de digitale handtekeningmap (overeenkomsten en notulen), WIKI’s en sociale media (Facebook, Twitter, Instagram en YouTube). Voor nieuwe applicaties werden archiveringsafspraken gemaakt (Subsidiebeheer, ROL.NET). Tijdens het laatste kwartaal van 2019 werd ook de archivering uit Trello onderzocht: de stedelijke diensten maken steeds meer gebruik van dit platform voor projecten en opvolging. Dit leidde echter nog niet tot het opzetten van een operationele archiveringsoplossing, zodat dit nog doorloopt in 2020.

Het in stand houden van lopende overdrachten uit applicaties vergt in een aantal gevallen bijzondere aandacht en bijsturing. De koppeling DAMS met e-Depot moest worden hersteld, waarvoor opnieuw acceptatietesten nodig waren. Ook werd in oktober zonder voorafgaandelijke afstemming een nieuwe versie van de digitale handtekeningmap in gebruik genomen. Hierdoor stokte de automatische archiveringsflow. Het aanpassen van de archiveringsflow nam de nodige tijd in beslag, tijd die niet kon worden besteed aan het opzetten van nieuwe archiveringsmodules. Dergelijke interventies zijn illustratief voor de rem in de uitbreiding van het aantal applicaties waaruit kan worden gearchiveerd.

AG STAN

Het Autonoom Gemeentebedrijf Stadsplanning hield in mei 2015 op te bestaan. Er bleef een volledige mappenstructuur van om en bij de 8 TB achter. Deze mappenstructuur werd “bevroren” en er werd gestart met de archivering onder inschrijvingsnummer 2016#. Deze archivering is nu - op een paar losse eindjes na - rond. Een schat aan informatie over verschillende grote en kleine stadsontwikkelingsprojecten is hierdoor voor geïnteresseerden beschikbaar. Projecten als Eilandje, Scheldekaaien (inbegrepen de mogelijkheden van een voetbalstadion), Park Groot Schijn, Centers Borgerhout, de Hollebeek en nog vele deel- en andere projecten worden beschreven van de eerste onderzoeksfase tot de uitvoering op het terrein, de communicatie van de eerste raadgevingen van omwonenden tot het eventuele openingsfeest.

De mappenstructuur was erg diep en complex en bevatte nog veel werkdocumenten. Ze was immers door AG Stan niet voorbereid op archivering en op geen enkele manier opgeruimd of geschoond. Uit voorzichtigheids-overwegingen heeft de verwerker ervoor gekozen zelf slechts minimale opruimacties op te zetten. Zo kan het gebeuren dat in dit archief nog mappen als “werkdocumenten” of “nog te klasseren” voorkomen. Wat nog rest zijn een aantal bedrijfseigen mappen (financiën en de map “bedrijf”), maar alle project gerelateerde stukken zijn beschreven.

Beeldbank

In de periode 2000 tot 2011 werden de foto's van de stadsfotografen (bedrijfseenheid Ondernemen en Stadsmarketing) opgeslagen in een beeldbank. Uit deze beeldbank werd geput voor het illustreren van de stedelijke publicaties. Ze bevatte 89.438 foto's, onderverdeeld in 3.996 reeksen. In 2019 werd de ondersteuning van deze beeldbank stopgezet, waarna het stadsarchief de archivering ervan opstartte met het aanduiden van de te bewaren reeksen. 2.417 reeksen kwamen voor bewaring in aanmerking. Vervolgens werden van uit elke te bewaren reeks de slechte, wazige en dubbele foto's verwijderd. Tot slot werden de reeksen ingedeeld volgens inhoudelijke categorieën en opgeladen in MACZ. Deze foto's zijn het vervolg van de negatieven van de stadsfotografen, verwerkt in 2018.

Actieve Stad

In 2014 verdween de bedrijfseenheid Actieve stad. Toch bleef het beleidsdomein Algemeen onderwijsbeleid tot 2018 verder werken in de mappenstructuur van die oude bedrijfseenheid. In 2019 werd hun overstap naar de mappenstructuur van hun nieuwe bedrijfseenheid Cultuur, Sport, Jeugd en Onderwijs (nu van naam veranderd naar Talentontwikkeling en vrijetijdsbeleving) afgerond. De oude dossiers bleven achter in de mappenstructuur. In 2019 selecteerde het stadsarchief de inhoud van deze mappenstructuur en werd gestart met de overbrenging van deze archieven naar het digitaal depot. Het gaat vooral om dossiers van de beleidsdomeinen onderwijs en werkgelegenheid. Hiermee gaan we in 2020 aan de slag.

Digitaal depot

In 2019 werden 91.750 inventarisnummers in het digitale depot opgenomen, wat het aandeel digitaal beschikbare inventarisnummers eind 2019 op 41% brengt. In 2019 werden 887.985 digitale objecten opgenomen. Een groot aandeel van de opgenomen inventarisnummers zijn afkomstig van het digitaliseringsproject bouwdoossiers.

Op het vlak van infrastructuur werd de overzet naar de nieuwe storageomgeving afgerond. Verder werd de opslagcapaciteit uitgebreid. Eind 2019 ondersteunde het digitale depot 122 verschillende bestandsformaten. Ook eind 2019 werd een nieuwe versie van de e-Depot-services in productie geplaatst. Deze nieuwe versie biedt de mogelijkheid om ook de auteursrechten van nieuw op te nemen digitaal archief automatisch in MACZ te registreren. De inproductiename van de nieuwe e-Depot-services verliep echter niet probleemloos. Digipolis kan bij gebrek aan configuratiegegevens de rechten van de e-Depot-services niet correct instellen. Hierdoor kunnen geen nieuwe digitale inventarisnummers worden opgenomen. Begin 2020 is dit probleem nog steeds niet opgelost.

1.3 Bestemmen

De stadsarchivaris beslist over bewaring of vernietiging van archieven voor de stad Antwerpen (stad en OCMW) en de dochters. Diensten dienen hiervoor aanvragen in, de bestemmingsaanvragen.

Het aantal bestemmingsaanvragen steeg in 2019 opnieuw sterk naar 8.269, na een daling tot 5.836 in 2018. De selectie van de fotoreeksen in de beeldbank (3.996 aanvragen) was de grootste operatie. Wat opvalt, is dat er in 2019 veel meer aanvraagdossiers waren dan vroeger (een dossier kan meerdere aanvragen bevatten). Van 310 in 2018 naar 368 in 2019. Dat kan erop wijzen dat mensen sneller geneigd zijn om een aanvraag in te dienen. Het aantal bestemmingsaanvragen voor de dochters van de stad is sterk gedaald van 832 tot 395.

Een andere opmerkelijke tendens is de omschakeling van papier naar digitaal. In 2019 kwam de klemtoon volledig op de selectie van digitale dossiers te liggen. Het aantal steeg tot 7.187 bestemmingsaanvragen, tegenover 1.082 aanvragen voor papieren dossiers. Tot 2018 was het aantal aanvragen voor papieren dossiers steeds groter geweest. De oorzaken zijn velerlei. In 2014 werd de aangroei van papieren dossiers stopgezet. Sinds dat jaar werkt en archiveert de stad uitsluitend digitaal. De afdeling informatiebeheer heeft zich het laatste jaar ook meer geconcentreerd op digitale archieven. Er werden geen grote papieren operaties opgestart. Het stadsarchief zal de komende jaren starten met de inventarisatie van de locaties waar zich nog oude papieren archieven bevinden. Op basis van die inventarisatie zullen dan prioriteiten worden vastgelegd met betrekking tot het selecteren en overdragen van deze papieren archieven.

Opvallende selectieoperaties, overdrachten en vernietigingen

In 2019 werden slechts enkele kleine papieren archieven vanuit de stedelijke diensten geselecteerd en overgedragen: het archief van OC Nova, van de openbare bibliotheek van Ekeren en van voormalig voorzitter en schepen van het district Antwerpen, Chris Anseeuw. Er werden ook omvangrijke archieven van het OCMW en het Zorgbedrijf overgenomen.

In totaal werd er in 2019 156.663 kg papieren archief vernietigd, tegenover 166.572 kg in 2018, gedeeld door ca. 60 kg per meter komt dat op ca. 2.611 meter archief tegenover 2.776 meter in 2018.

In 2019 werd ook een nieuw bestek uitgeschreven voor vernietiging van papieren archieven. Het is belangrijk dat stedelijke documenten nooit in vreemde handen terecht komen. Ze worden hetzij gearchiveerd, hetzij vernietigd. Deze vernietiging gebeurt via een gesloten circuit en wordt uitgevoerd door een gespecialiseerde firma.

Selectielijst

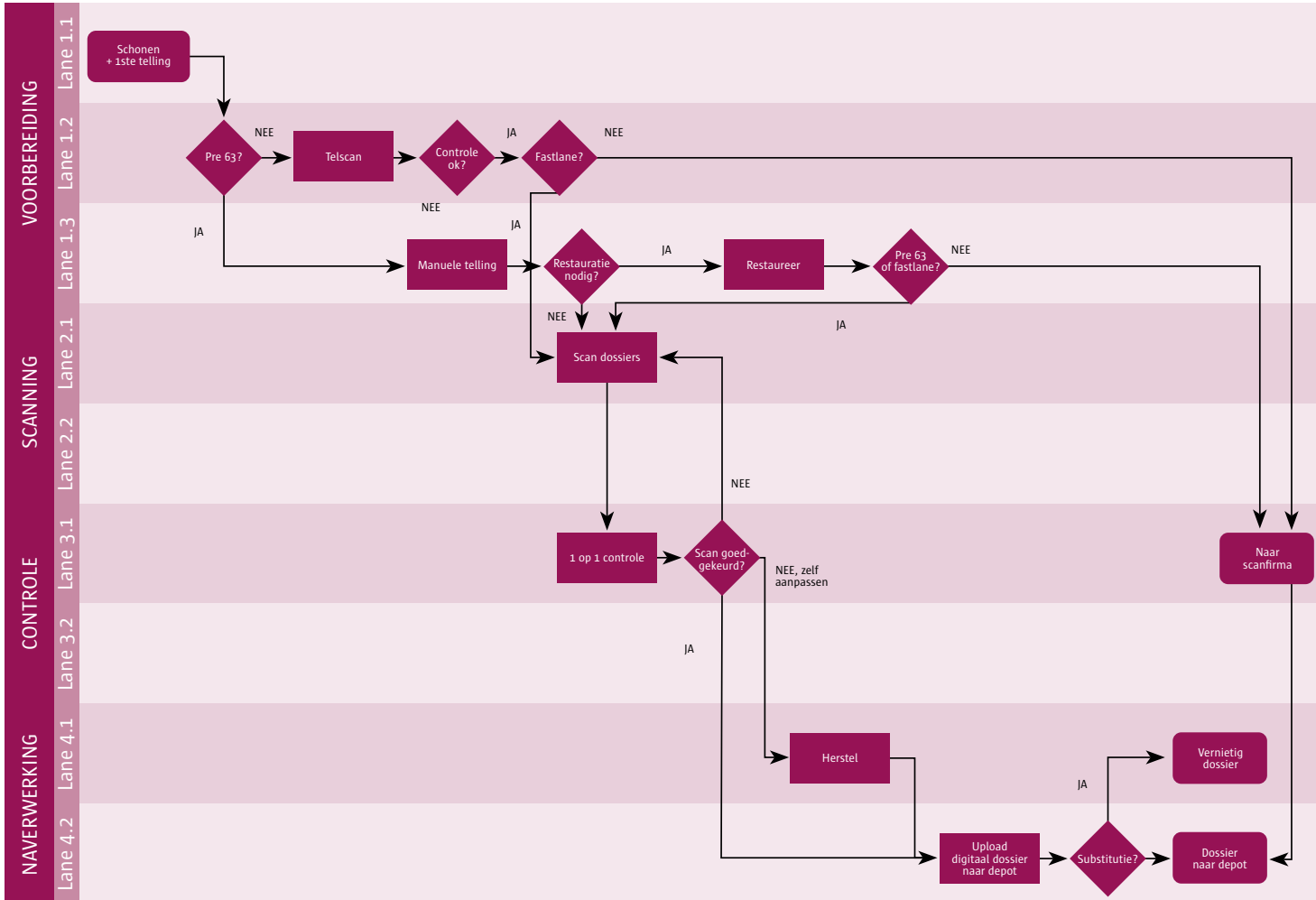
Op 1 juni 2019 keurde de Algemeen Rijksarchivaris een nieuwe versie van de selectielijst gemeenten goed, die werd opgesteld door de werkgroep selectielijst gemeenten van VVBAD vzw, onder voorzitterschap van het stadsarchief Antwerpen. Deze versie behandelt voor het eerst de domeinen Stedenbouw en Volksgezondheid. Daarnaast kregen ook 190 eerder gepubliceerde criteria een herziening. Begin 2020 wordt een nieuwe versie uitgebracht met de delen oorlog, rampen, culturele basiszorg, vrijwilligerswerking en herzieningen van brandweer en Hulpcentrum 100. Deze onderdelen werden ook in 2019 afgerond. Dat zal de laatste publicatie zijn van de werkgroep. In uitvoering van het Bestuursdecreet, richt de Vlaamse overheid de selectiecommissie gemeenten op, die deze taak in de toekomst zal overnemen. Het stadsarchief Antwerpen zal ook in deze selectiecommissie een taak opnemen.

1.4 Digitaliseren

We hebben in 2019 ingezet op een kwalitatief en gedocumenteerd werkproces voor het digitaliseren van bouwvergunningsdossiers binnen het FelixArchief. Het proces is in huis bekend onder de naam 'uniflow' dat de processen 'repro bouwdoossiers' en 'SOD bouwdoossiers' vervangt. Het belangrijkste verschil met het oude werkproces is het inbouwen van een telstap voor kwaliteitscontrole en een visuele controle voor dossiers die falen voor de telcontrole, en de monitor die aangeeft in welke processtap een dossier zich bevindt.

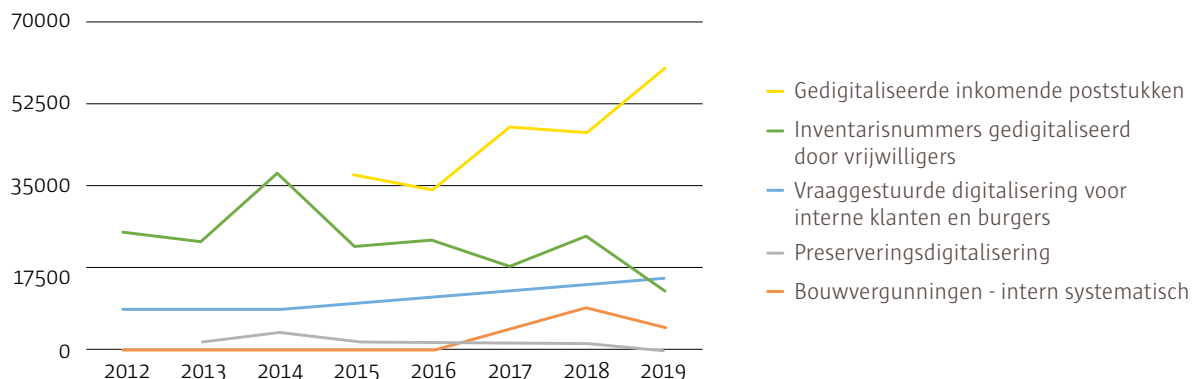
Naast de herwerking van het proces is ingezet op uniforme handleidingen en documentatie voor elke processtap en voor de algemene werking van digitalisering. Volgende onderdelen werden gedocumenteerd: proces bouwdoossiers, IT-processen binnen de scanstudio, proces restauratie, digitalisering door derden en proces bruiklenen.

Uniflow bouwdoosier

We zien in 2019 een nieuwe trend op interne digitalisering: voor het eerst sinds de opstart van digitalisering is er geen grote stijging in de digitalisering op aanvraag. Dit is een gevolg van het project bouwvergunningen: intussen is 46% van de bouwvergunningen digitaal raadpleegbaar. De trend die zich wel doorzet is dat ook dit jaar 16% van de aangevraagde dossiers na scanning niet geraadpleegd wordt. Een ander aanhoudende trend is de stijging van papieren inkomende post die vervolgens wordt gescand om te kunnen doorstromen in de organisatie.

Digitalisering in het FelixArchief: aantal dossiers of stukken

Projecten

De belangrijkste doelstelling in 2019 was **bouwvergunningdossiers** digitaliseren. Deze doelstelling zit op schema met een stijging van de digitaliseringsgraad van 46% digitaal beschikbaar.

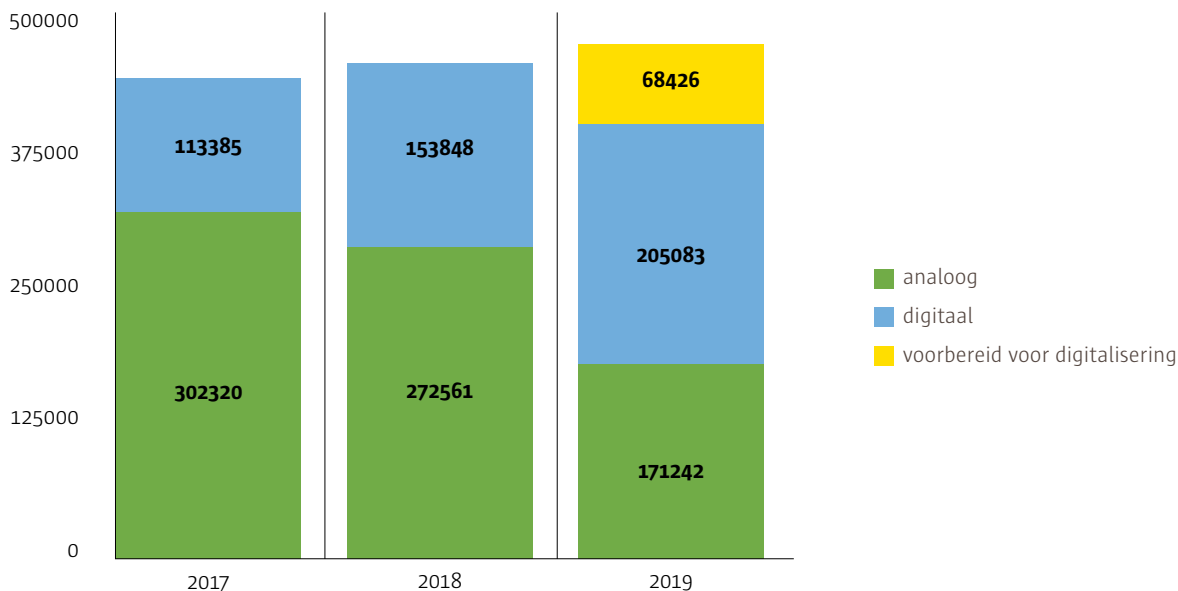
Die doelstellingen werden naar verschillende deelprojecten vertaald:

Project 1991-2007: Dit is een substitutieproject waarbij de dossiers in 2018 werden voorbereid en geteld en 6.936 dossiers in 2019 extern gedigitaliseerd werden. De budgetten volstonden niet om de reeks integraal te scannen. Er staan nog 11.790 dossiers klaar voor digitalisering. Nieuws over budgetten in 2020 zal bepalen of dit intern of extern gebeurt.

Project 1963-1990: 50.359 dossiers zijn integraal voorbereid en geteld in 2019. Het plan was om het scannen uit te besteden in 2020, maar nieuws over budgetten zal bepalen of dit intern of extern gebeurt.

Project 1900-1962: Dit project bevat 177.475 dossiers die nog moeten worden voorbereid, geteld en gescand en wordt verder ingepland in 2020.

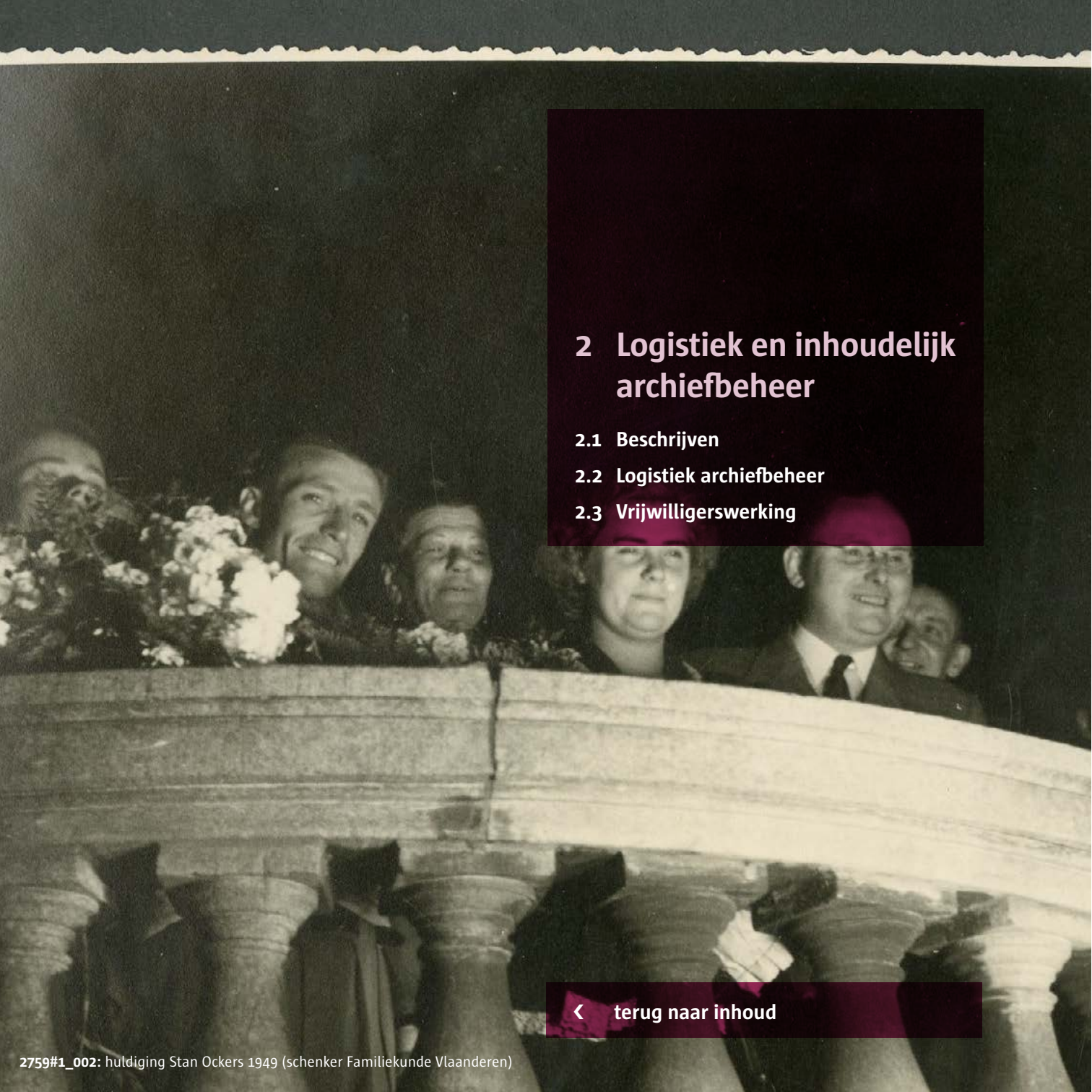
Digitaal raadpleegbare Bouwvergunningen

In 2019 werd het project **plaatsingsdossiers** afgerond. Het betreft sociale dossiers van ouderen die geplaatst worden in een rust- en verzorgingstehuis of serviceflat.

Met het beschikbare budget voor 2018 werden de voorbereiding en digitalisering van 1.408 dossiers uitbesteed aan een externe firma, wat echter wegens een foutenpercentage van 87% bij schoning werd stopgezet. De dossiers zijn in 2019 in eigen beheer gescand en beschreven.

Einde 2019 rondde een externe leverancier de digitalisering van 14.935 **grafconcessiedossiers** af. Omdat de reeks in aanmerking komt voor substitutie is het belangrijk dat de gedigitaliseerde versie van de dossiers aan een set technische en inhoudelijke kwaliteitscriteria voldoet. Gezien het vereiste controleproces en de beperkte beschikbaarheid van medewerkers bij de opdrachtgevende dienst, zal het stadsarchief de resterende controles uitvoeren in 2020.

2 Logistiek en inhoudelijk archiefbeheer

2.1 Beschrijven

2.2 Logistiek archiefbeheer

2.3 Vrijwilligerswerking

[← terug naar inhoud](#)

2. Logistiek en inhoudelijk archiefbeheer

2.1 Beschrijven

De cijfers

Voor het beschrijven van archieven en het structureren van archiefbeschrijvingen hanteren we de ISAD-normen en gebruiken we het archiefbeheerssysteem MACZ. MACZ stelt ons ook in staat om archiefbeschrijvingen te publiceren op het internet en beperkingen inzake openbaarheid en auteursrechten adequaat te regelen.

Op 31 december 2019 bevatte MACZ 646.674 ISAD-beschrijvingen, een toename met 27.523 eenheden ten opzichte van december 2018. Hieraan zijn 709.156 inventarisnummers gekoppeld. Sinds 2010 kunnen we ook detailtoegangen geautomatiseerd opladen naar zoekmodules op de website van het FelixArchief. Het voorbije jaar groeiden de detailtoegangen aan met 214.684 detailbeschrijvingen. MACZ bevat nu 4.056.204 detailbeschrijvingen, gekoppeld aan 1.822.316 inventarisnummers.

Op 31 december 2019 hadden 2.531.472 inventarisnummers of 75,1% van het totale aantal een beschrijving op onze website. Terwijl het archief groeide met 185.961 nieuwe inventarisnummers, steeg de digitale ontsluitingsgraad toch met 1,7%. 41% van de archieven is bovendien digitaal beschreven én digitaal raadpleegbaar.

Project vreemdelingendossiers in een stroomversnelling

Het FelixArchief bewaart voor de periode 1840 - 1930 een uiterst volledige reeks van 215.000 vreemdelingen-dossiers. In 2014 startte het FelixArchief een project om met vrijwilligers en leeszaalmedewerkers deze dossiers in een afzonderlijke databank te beschrijven. Dankzij de inzet van velen konden we in januari 2019 na 5 jaar, de laatste dossierbeschrijvingen online zetten. 392.000 migranten treden hiermee uit de anonimiteit en kunnen via de **website van het FelixArchief** opgezocht worden. Bovendien kunnen alle openbare dossiers online via scans geconsulteerd worden.

Voor de periode 1930-1945 bewaart het FelixArchief ruim 57.000 vreemdelingendossiers. Deze dossiers illustreren als geen ander de vluchtelingenstromen van het woelige Interbellum. Vaak bevatten zij de laatste sporen van holocaustslachtoffers. In 2018 startten we een vrijwilligersproject om de reeks te beschrijven. Op 31 december 2019 waren 23.629 dossiers beschreven waardoor nu al meer dan 35.000 migranten uit het Interbellum in beeld komen.

Opvallende nieuw beschreven reeksen

Het **archief over de Antwerpse Wereldtentoonstelling van 1930** is nu op de website beschreven en online doorzoekbaar. Het illustreert perfect hoe in een tijdperk van opkomende massificatie de organisatie van een mega-event aangepakt werd.

Binnen de archieven van het OCMW en zijn rechtsvoorgangers werden de **eigendommendossiers**, de **notariële akten**, de **gebouwendossiers**, de **docentendossiers** van het Hoger Instituut voor Kinesithérapie en meerdere reeksen van het **Hoger Instituut voor Verpleegkunde** beschreven. De archieven over de **armenbezoekers** leggen getuigenis af van een periode waarin burgers de werking van de sociale diensten van de Commissie van Openbare Onderstand (C.O.O.) in hun eigen wijk ondersteunden. Het **kabinetsarchief** van de OCMW-secretarissen schetst het beleid in de periode 1800-1925.

De **plannen** van het aalmoezenierstheater die Engelbert Baets tekende, kregen een digitale beschrijving. Ze worden nu gerestaureerd.

In 2019 kregen verschillende archieven over de Antwerpse polderdorpen een beschrijving. Samen vormen deze voormalige gemeentearchieven en archieven van de openbare onderstand een mooi geheel om de geschiedenis van deze deels verdwenen dorpen te schrijven.

De reeds lang bestaande verzameling **autografen** of handschriften werd op de website gepubliceerd.

Particuliere archieven

In 2019 boden 99 personen 139 archiefreeksen aan. 85 reeksen werden opgenomen, 17 zijn nog in behandeling en 37 ervan pasten niet in het collectieprofiel en werden indien mogelijk doorverwezen naar andere instellingen. (In 2018 boden 66 personen 80 reeksen aan.)

Hieronder vermelden we enkele schenkingen:

Jempi Ertzinger schonk ons het Archief van de Aktiegroep Oude Stad opgericht in 1970 door architectuurstudenten van het toenmalige NHIBS (Academie-Blindenstraat), als mei-68 uitvloeisel. Het archief werd geïnventariseerd met daarin naast vele discussienota's ook unieke zwart-witfoto's en dia's van de Antwerpse binnenstad in het begin van de jaren '70. Het is terug te vinden onder het inschrijvingsnummer 2768.

Jaymes Van Luppen van de Fotografische kring Iris Borgerhout (opgericht in 1916) beschrijft momenteel het archief van deze vereniging. Je kan het terugvinden onder het inschrijvingsnummer 2692.

Het archief van acteur Bob van der Veken werd geschonken door zijn dochter Nicole. Het is een mooie reeks **verzamelmappen en fotoalbums** uit de periode 1944-2007.

Klaes Posthuma schonk 15 dagboeken van Jan Tiemens waarin hij van dag tot dag beschrijft wat er gedurende de periode mei 1940 - mei 1945 in Antwerpen gebeurt (**inschrijvingsnummer 2809**). Jan Tiemens woonde in Berchem in de Schomstraat.

Sonia Loyaerts schonk foto's van de Firma bouwmaterialen Loyaerts-Verbist te Deurne en van het openlucht-zwembad Lakbors uit de periode 1923-1950, terug te vinden onder **inschrijvingsnummer 2648**.

Naar aanleiding van de Verhalendag van het Vredescentrum werden er een aantal archiefstukken in verband met WOII geschonken waaronder:

- Caroline Trompetter schonk enkele documenten uit 1941-1942: een antisemitische brief gericht aan Mr. Trompetter, een brief aan Jodenregister dat **Hedwig Trompetter** (geboren Sliwik) niet geregistreerd staat als Joods en een brief en ontvangstbewijs van Jaap Koster aan familie Trompetter.
- Lieven Mortelmans schonk ons het bijzondere boek 'The history of camp Tophat' dat je kan terugvinden onder het nummer **2763#1**.

2.2 Logistiek archiefbeheer

Het aantal meter bewaarde archieven in het FelixArchief steeg in 2019 van 29,15 km naar 29,74 km.
Het aantal analoge inventarisnummers in onze archiefcontainers steeg van 2.867.194 in 2018 tot 2.929.808 op 31 december 2019.

Digitale en analoge archieven zijn tezamen goed voor **3.506.482 inventarisnummers**.

Minder verpakt

Dit jaar is het volume van verpakte archieven veel lager dan in de vorige jaren het geval was. Hiervoor zijn een aantal redenen.

We verpakken minder uniforme reeksen dan vroeger. Zo bestaan de OCMW-archieven uit het depot in de Lange Gasthuisstraat uit een variëteit aan formaten en dragers waarvoor telkens een passende oplossing nodig was. Dit vraagt tijd.

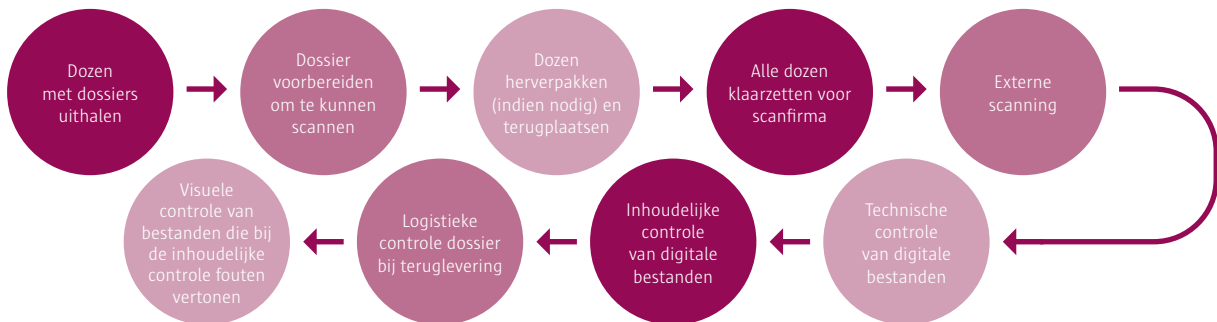
De verpakkingsvereisten liggen ook hoger dan vroeger. Zo noteren we voor ieder archiefstuk de kenmerken (drager, kwetsbaar drukprocedé, ...) en verpakken we banden in zuurvrij papier als extra buffer tegen schimmel. Dit vertraagt het verpakkingswerk.

De werkervaringsklanten zijn geïntegreerd in de reguliere werking. Waar deze medewerkers vroeger alleen taken kregen voor het verpakken van grote uniforme reeksen, nemen zij nu ook deel aan de leeszaalbediening. Dit verrijkt hun opleidingstraject maar vraagt meer begeleidingstijd van de archiefbeheerders. Tijd die ze niet kunnen gebruiken om te verpakken.

Tenslotte, en dit is de voornaamste reden, vergt het project digitaliseren bouwdoossiers een intensieve logistieke ondersteuning:

- We zorgen voor het aanleveren van de dossiers aan de scanzaal zodat zij deze kunnen voorbereiden om te scannen. Deze voorbereiding omvat:
 - toevoegen van mapjes met barcodes
 - het tellen van het aantal stuks om later de volledigheid van de scans te kunnen controleren.
- Door het toevoegen van de mapjes met barcode, worden de dossiers dikker waardoor we ze in andere dozen moeten verpakken.
- Nadien plaatsen we de dossiers terug in de rekken zodat we deze terug ter beschikking kunnen stellen van onze klanten.
- Wanneer de scanfirma de dossiers komt ophalen, zorgen wij ervoor dat we ze blokkeren en uithalen.
- Wanneer de scanfirma de dossiers terugbrengt, plaatsen we de dossiers terug of vernietigen we ze indien ze in aanmerking komen voor substitutie. We doen dan nog een laatste controle.

Werkwijze bij het extern digitaliseren van dossiers

Nieuwe archieven

In totaal namen we 318,30 meter (33,07 m³) nieuw verpakte archieven op in de containers (nieuw overgedragen of tot nu toe onverwerkt bewaard). In 2018 was dit 1.300m (60 m³).

Een overzicht van de nieuw overgedragen archieven staat op onze [website](#).

Eén van de archieven die we tot nu toe onverwerkt bewaarden, is het archief van Notaris Cols (2442#). Van dit omvangrijke archief van in totaal 130 meter, gaven we reeds 50 meter een goede verpakking.

Verder kregen 2.989 foto's uit het archief van Gazet van Antwerpen (862#) een goede verpakking.

Ook 3.104 schooldiaposities kregen - mede dankzij de vrijwilligers van ADFAS - een veilige verpakking in het kader van het [project Toverlantaarns](#).

Herverpakken

In 2019 gaven onze archiefbeheerders 119,39 meter archieven (12,68 m³) een nieuwe verpakking, tegenover 600 meter in 2018.

Bij het herverpakken krijgen onze archieven een nieuwe verpakking die voldoet aan onze huidige kwaliteitsvereisten. Niet alleen beschermen we zo onze stukken beter, het is ook een kans om meteen de kenmerken te noteren en het stuk meer plaatsefficiënt te verpakken.

We zijn begonnen aan het verpakken van de Insolvente Boedels. Deze archieven die prijken op de UNESCO-werelderfgoedlijst, hebben dringend nood aan een betere verpakking. De archiefdozen zijn meestal niet aangepast aan het formaat van de band waardoor deze veel te veel plaats heeft in de doos. Bij het manipuleren van de dozen beginnen deze kwetsbare banden te schuiven en is er risico op beschadiging. We geven deze banden een zuurvrije omslag en een passende doos. We hebben 10,72 meter (1,56 m³) aangepakt in 2019. Er is nog ongeveer 175 meter te doen.

We beëindigden in 2019 de herverpakking van de reeks 'Plechtigeden en Ontvangsten' ([zie jaarverslag 2018](#)). De laatste 25,85 meter (2,66 m³) gingen door onze handen.

Ook 7,83 meter (0,64 m³) archieven uit de koelcel kregen een betere verpakking.

Tenslotte herverpakten de archiefbeheerders maar liefst 56,82 meter (5,95 m³) bouwdoSSIERS in het kader voor het project digitaliseren bouwdoSSIERS. De reden van deze herverpakking is om doSSIERS die door het toevoegen van barcodemapjes dikker werden, een nieuwe passende doos te geven. Daarnaast zorgen we er ook voor dat in dozen die naar een externe scanfirma gaan, geen andere doSSIERS zitten dan bouwdoSSIERS.

Aanvullen bestaande dozen

De archiefbeheerders blijven zich inspannen om lege ruimte in archiefdozen optimaal te benutten door niet-volle dozen aan te vullen. In 1.117 dozen vonden zij nog een plekje om een extra archiefstuk in op te bergen. Geschat aan gemiddeld 2,5 cm per doos leverde dit bijna 28 meter plaatswinst op.

Reorganisatie containers

In 2018 droeg district Antwerpen heel wat bevolkingsregisters over die we verpakten in zeer grote dozen type 400. Deze dozen passen net niet per twee op een legbord van 117 cm lengte. We bestelden als proef enkele legborden die 122 cm lang zijn. De dozen passen hier perfect op met twee naast elkaar. Zo kunnen we weer heel wat plaats winnen. De komende jaren vervangen we in container 52 een aantal legborden door de grotere legborden. Bij enkele rekken hebben we voldoende speling voor deze vijf centimeter extra.

We reorganiseerden dit jaar weer enkele rekken in onze koelcel (magazijnruimte voor het koel te bewaren fotografisch materiaal) om de dozen daar meer plaatsefficiënt te kunnen opbergen.

Ondersteuning projecten

Het logistiek ondersteunen van diverse projecten, vergde ook dit jaar een grote inzet. In 2017 haalden we ongeveer 28.000 dossiers op. In 2018 steeg dit aantal tot maar liefst 122.295 dossiers door het project digitaliseren bouwdoossiers. In 2019 bleef deze werklust hoog en legden we 126.801 dossiers klaar.

Archiefkelder Den Bell

In de archiefkelder van Den Bell namen we 59 meter (6,47 m³) medische dossiers van de preventiedienst van de stad Antwerpen op. Vanwege de privacygevoelige informatie zullen ze niet via de normale aanvraagprocedure beschikbaar zijn.

Verder verwerkten we de reeks arbeidsongevallen van OCMW-medewerkers. Deze reeks kwam over in 2018, maar verpakten we in 2019. Ze zijn goed voor 35,53 meter (3,72 m³).

Eind 2018 brachten we de archieven van de bedrijfseenheid Stadsontwikkeling vanuit de Kloosterstraat over. In de loop van 2019 zorgden we voor een voorlopige nummering en plaatsing. Deze nog onverwerkte archieven nemen ongeveer 75 meter plaats in. Definitieve verpakking kan pas gebeuren zodra de bedrijfseenheid stadsontwikkeling jobstudenten voorziet.

Ook 3,33 meter (0,35 m³) dossiers Strafregister kreeg een plaatsje in de kelder samen met nog enkele andere mini-overdrachten.

Bouwdossiers staan klaar voor vertrek om extern gescand te worden.

Ongeveer 12 meter bouwdoossiers uit 2015 verlieten de archiefkelder. Na scanning door de dienst Stedenbouwkundige vergunningen werden ze vernietigd.

Materiële zorg

Beschadigingen aan archiefstukken worden geregistreerd in onze restauratiedatabank. Om verdere beschadigingen te voorkomen, blokkeren we deze stukken en zijn ze niet meer toegankelijk voor onze klanten. Sinds dit jaar gaan we meer gedifferentieerd te werk. Sommige archiefstukken hebben kleinere beschadigingen waarbij consultatie in de leeszaal wel mogelijk blijft. Deze stukken plaatsen we nog steeds in de restauratiedatabank, maar blokkeren we niet meer. Zo blijven meer stukken toegankelijk.

Sinds 2018 noteren we bij elke verpakkingsopdracht consequent de archiefdrager (materiaal waaruit het document bestaat). Met deze registratie krijgen we een duidelijk zicht op welke materialen we allemaal in huis hebben. Tot nu toe registreerden we zo 364.348 dragers.

Restauraties

De topstukkenraad gaf goedkeuring voor de restauratie van 79 negentiende-eeuwse collodium glasplaten van Edmond Fierlants (464 # 1-79) zodat eind 2019 de restauratie kon starten. Begin 2020 verwachten we deze glasplaten terug in het FelixArchief.

De archieven van de Sint-Lucasgilde (2574 # 1-619) die we in bruikleen namen van de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten Antwerpen (KASKA), lijden onder schimmel. We kunnen deze archieven niet laten gammastralen omdat ze erkend zijn als topstuk. We moeten deze manueel laten reinigen. Hierover lopen momenteel onderhandelingen met de Academie. Drie stukken die in 2019 werden tentoongesteld in Frankfurt lieten we vooraf reinigen. Meteen lieten we ook diverse kleine beschadigingen herstellen.

Net zoals de vorige jaren lieten we charters uit het OCMW-archief (1782#) vlakken. Dit jaar vertrokken 283 charters naar de restaurateur.

Zes banden lieten we eerst restaureren zodat we ze veilig kunnen manipuleren bij het scannen. We laten scheuren en plooiën herstellen en verpulverde onderdelen fixeren. Het gaat om banden uit het politiearchief, de Weeskamer, de Vierschaar en de Generale Indische Compagnie.

Dertien kaarten en plannen (onder andere uit de topografisch historische atlas en het archief van de KMDA) laten we vlakken. Hier en daar werden in het verleden scheuren hersteld door ze te plastificeren. Deze laten we verwijderen. Deze stukken komen in de loop van 2020 terug.

De manuscript wandkaart van het Markgraafschap Antwerpen uit 1770 (12 # 4277) had mechanische schade. We vroegen de restaurateur de kaart te reinigen, scheuren te herstellen en losse stukken te fixeren. De kaart kwam in 2019 nog niet terug.

Een dertigtal plannen over de bouw van het Aalmoezenierstheater in het Tapissierspand (2629 # 1-36) krijgen een opfrisbeurt. We laten ze reinigen. Storende of niet verantwoorde oude restauraties laten we verwijderen (bv. kleeftband). Verder laten we ze vlakken en laten we scheuren herstellen. De stukken bevinden zich nog in het restauratieatelier.

We vulden ook nog een pallet met diverse beschimmelde archiefstukken om te laten gammastralen.

Eigen medewerkers restaureren intern ook stukken. Het gaat dan voornamelijk om kleine zaken zoals het herstellen van scheuren.

Onze medewerkers zorgen ook voor het klaar maken van dossiers om deze veilig te kunnen scannen (bv. losmaken van dossiers).

Incidenten

De zomerwarmte zorgde voor grote problemen in onze leeszaal en het lokaal in bewaring. De temperatuur steeg boven de 24 graden. We hebben enkele dagen in juni en juli hittemaatregelen moeten nemen. Onze charters en de stukken uit de koelcel waren niet meer opvraagbaar om te sterke temperatuurschommelingen te voorkomen. De perkamenten archiefstukken die in het lokaal in bewaring lagen, plaatsten we terug in een archiefcontainer. Onze klanten mochten archiefstukken slechts aan één zijde van de leeszaal raadplegen omdat het daar koeler was.

Ondanks de warmte waren er geen grote incidenten in de containers met temperatuur en luchtvochtigheid. We hebben een aantal ontvochtigers in reserve om in te kunnen zetten bij extreme omstandigheden. Die moesten we niet inzetten. Dit wijst erop dat de aanpassingswerken aan het klimatisatiesysteem hun vruchten afwerpen, ondanks de ernstige kinderziektes vlak na de oplevering twee jaar geleden.

Het aantal incidenten met water is gelukkig ook sterk gedaald. We vonden dit jaar twee keer water in onze containers. In container 24 drong het water via het plafond binnen. In container 22 kwam het water binnen gesijpeld vanuit het koelingssysteem. De archieven zelf werden niet nat.

We hadden dit jaar één geïsoleerd schimmelincident. In container 42 vonden we in één doos beschimmelde stukken. We namen steekproeven in andere dozen, maar daar vonden we gelukkig geen schimmel. In 2020 doen we opnieuw steekproeven in dezelfde omgeving.

2.3 Vrijwilligerswerking

Ook in 2019 werkte een grote ploeg vrijwilligers voor het FelixArchief (zie overzicht onder **Personeel en zakelijk beheer**). Een erg gemotiveerde groep die ook dit jaar weer heel productief uit de hoek kwam: niet minder dan 107.660 documenten passeerden de revue en werden gedigitaliseerd en beschreven of kregen een logistieke behandeling.

Beschrijven (64.678 items)

- 923 documenten uit het archief Buyssens (1220#)
- 540 dossiers uit de Franse periode (700#)
- 1.552 foto's uit de beeldbank van de Sint-Pauluskerk
- 671 foto's uit het fotoarchief Gazet van Antwerpen (reeks Antwerpen)
- 21.055 foto's uit het fotoarchief Gazet van Antwerpen (reeks Gemeenten)
- 8.576 foto's uit het fotoarchief Gazet van Antwerpen (reeks BIO)
- 16.786 vreemdelingendossiers (481#)
- 300 foto's uit het archief van de KMDA (2218#)
- 985 beschrijvingen van schooldiaposities (2756#)
- 1.847 dossiers uit het Modern Archief (MA#)
- 28 eretekens en decoraties (31#)
- 231 foto's uit het archief Bob Van der Veken (2698#)
- 3.873 grote formaten uit MA# -dossiers (2493#)
- 2.604 dossiers geesteszieken (2627#)
- 397 reclaimedossiers (2134#)
- 59 iconografische documenten (12#)
- 443 foto's Politiemuseum (283#)
- 3.347 procesdossiers Weeskamer (INV# - WK#)
- 234 personeelsdossiers van de brandweer (140#)
- 135 beschrijvingen van gedeporteerden uit Deurne (MA#)

Digitaliseren (12.856 items)

- 1.958 vreemdelingendossiers (481#)
- 7.860 foto's uit het fotoarchief van de Gazet van Antwerpen
- 225 foto's van rederijderskamer De Goudbloem (2762#)
- 2.370 gedigitaliseerde foto's bewerkt (862#)
- 443 foto's van het Politiemuseum

Logistiek verwerken (30.218 items)

- 18.585 foto's van de Gazet van Antwerpen (862#)
- 3.799 glasdiapositieven (2756#)
- 443 foto's van het Politiemuseum
- 3.873 grote formaten uit het Modern Archief (2493#)
- 283 dossiers uit Franse periode (700#)
- 397 reclamedossiers (2134#)
- 2.604 dossiers geesteszieken (2627#)
- 234 personeelsdossiers brandweer (140#)

Samenwerkingen

In het project 'Thuis in het Archief' werden 16 schepenregisters verwerkt. Deze zijn digitaal raadpleegbaar van thuis uit. De detailtoegang op de regesten van de schepenregisters behandelt nu nagenoeg de volledige 15de eeuw. Vooral voor de geschiedenis van de wijde omgeving van Antwerpen is dit van belang omdat voor het eerst ook op deze toponiemen kan gezocht worden.

De schepenbrieven van 1295 tot 1501 werden ook gedigitaliseerd. Ook de losse schepenakten, verzameld in de Collectanea (**ISAD 115**), kan de geïnteresseerde onderzoeker nu van thuis uit raadplegen. De indexen daarop werden mee opgenomen in de regesten van de schepenregisters.

Eind 2018 stapte het FelixArchief mee in het project van FARO, PACKED vzw en Wikimedia België om de online zichtbaarheid van erfgoed in Vlaanderen te vergroten: Wiki Loves Heritage.

Het FelixArchief werkt sinds 2017 volgens het Open Data principe. Via de website is de beschikbare data kosteloos beschikbaar voor burgers, bedrijven en organisaties, voor zover er geen auteursrechten meer op rusten. Deelnemen aan dit project zorgt ervoor dat de collectie van het Antwerpse stadsarchief onder de aandacht komt van een nieuw en internationaal publiek.

Zo'n 900 beelden werden opgeladen en beschikbaar gesteld voor het grote publiek via Wikimedia Commons, de centrale opslagplaats voor mediabestanden binnen de Wikimedia Foundation. Deze bestanden zijn allemaal vrij beschikbaar als Open Data en kunnen geraadpleegd worden in de hoogst mogelijke kwaliteit. Door deze beelden beschikbaar te maken via Wikimedia Commons kunnen ze snel en gemakkelijk hergebruikt worden op de andere platformen van de Wikimedia Foundation, zoals het zeer bekende Wikipedia.

Dat mensen graag oude foto's bekijken, bewijst een bericht uit onze nieuwsbrief, over de postkaarten van de Noorderpolders (november 2019). Het **Documentatiecentrum Antwerpse Noorderpolders** (DAN) verzamelt en beheert al enkele decennia heemkundige informatie over o.m. de verdwenen dorpen Oosterweel, Wilmarsdonk en Oorden en de huidige districten Ekeren, Berendrecht-Zandvliet-Lillo en de gemeenten Stabroek en Kapellen (Hoogboom).

Momenteel digitaliseren en beschrijven vrijwilligers van het DAN de uitgebreide verzameling prentbriefkaarten. Heemkundigen en andere geïnteresseerden die op zoek zijn naar digitaal beeldmateriaal over de polderdorpen ten noorden van Antwerpen kunnen hiervoor terecht op de website van het FelixArchief. Regelmatig zijn er aanvullingen.

Théo Huybrechts
ANVERS
Autocar - Septembre 1937

3 Publiekswerking

3.1 Klantwerking

3.2 Communicatie

2702#1: Foto's gemeente Deurne: festiviteiten, plechtigheden, Florent de Boey, burgemeester Deurne foto reizen Huybrechts naar Lourdes ca 1940 geschonken door Raymonde Van Rooy

< terug naar inhoud

3. Publiekswerking

3.1 Klantwerking

Leeszaal

In 2019 haalden de archiefbeheerders 21.726 archiefstukken op (22.793 in 2018), een daling met 5%. Voornamelijk het aantal aanvragen voor ophaling binnen het half uur daalde sterk (-10%), terwijl het aantal reservaties ongeveer gelijk bleef (-1%).

De wachttijd voor onze klanten daalde opnieuw (van 20 minuten naar 19 minuten).

Digitale leeszaal

In 2019 genoten de gebruikers van de nieuwe website die eind 2018 vorm kreeg. Een intelligente zoek aangevuld met filters moest er voor zorgen dat de website gebruiksvriendelijker is. Zoekresultaten werden gerangschikt op relevantie en zoekwijzers waren een aanvulling bij het zoeken in populaire archiefreeksen.

De cijfers liegen er niet om: het aantal digitale raadplegingen verdubbelde haast bij de burgerraadplegingen. We stegen van 290.669 naar 475.358. Bij de groep van de stadsdiensten nemen we ook een grote stijging waar: van 62.591 naar 89.790 digitale raadplegingen.

Het aantal sessies en paginaweergaven behaalde ook uitstekende scores met 192.942 sessies en 545.231 paginaweergaven in 2019.

Aanvragen inzage

In 2019 is toegang gevraagd tot 54.326 niet-openbare inventaris- of inschrijvingsnummers. Dit getal moet wel genuanceerd worden. Eén burger heeft toegang gevraagd tot 45.888 dossiers voor een grootschalig onderzoek rond dwangarbeiders in WO II. Deze aanvraag buiten beschouwing gelaten gaat het over aanvragen voor 8.438 niet-openbare dossiers. Dit is een duidelijke verhoging tegenover het voorgaande jaar, toen werd inzage gevraagd voor 3.784 nummers.

Deze cijfers meer in detail bekeken:

- **Aanvragen door medewerkers:** 4.005
 - 3.170 van deze aanvragen waren voor een volledig inschrijvingsnummer (of archiefreeks)
- **Aanvragen door burgers:** 4.433 (de aanvraag voor het grootschalige onderzoek van 45.888 dossiers buiten beschouwing gelaten)
 - 3.680 aanvragen werden goedgekeurd
 - 274 aanvragen werden goedgekeurd voor gedeeltelijke inzage.
 - 131 dossiers konden na onderzoek openbaar gemaakt worden. Er waren dus geen redenen meer om de openbaarheid te beperken.
 - De andere dossiers werden afgekeurd of waren nog in behandeling.
 - De mediaan van de antwoordtermijn is 9 dagen
 - 2 personen tekenden beroep aan tegen hun negatief besluit. De uitspraken hiervan zijn gepubliceerd bij de beroepsinstantie voor openbaarheid van bestuur.^{1 2}

Er is een duidelijke verhoging in het aantal aanvragen inzage tegenover 2018. Toen werden slechts 3.784 inventarisnummers gevraagd. Deze verhoging heeft waarschijnlijk de volgende oorzaken:

- De nieuwe website geeft betere zoekresultaten en daardoor komen niet-openbare archieven meer onder de aandacht, vooral bij bouwovertradingen en collegebesluiten.
- Er zijn meer niet-openbare dossiers beschikbaar geworden in de populaire reeksen: vreemdelingendossiers, bouwdoossiers, sociale dossiers.

Dienstverlening in Den Bell

De 'gewone' dienstverlening in Den Bell ging er met 7% op vooruit tot 2.365 archiefstukken (2.216 in 2018). Dit na een continue daling sinds 2015.

De buitengewone dienstverlening behandelt opvragingen van grote hoeveelheden archief om deze te digitaliseren, te beschrijven, te herwerken,... Deze ging met maar liefst 114% de hoogte in (van 2.382 archiefstukken naar 5.103), na een sterke daling vorig jaar. Dit door twee projecten: het aanleveren van de bouwdoossiers 2015 om te digitaliseren en het aanleveren van dossiers van Monumentenzorg om deze inhoudelijk te schonen.

Scanning on demand

Medewerkers van de Groep Antwerpen vroegen in 2019 voor het eerst minder dossiers op via onze scanning on demand dienstverlening (13.153 archiefstukken t.o.v. 14.697 in 2018).

1 <https://www.vlaanderen.be/publicaties/bslissing-ovb/2019/174>

2 <https://www.vlaanderen.be/publicaties/bslissing-ovb/2019/167>

Familiekunde Vlaanderen

Familiekunde Vlaanderen regio Antwerpen bood in 2019 twee reeksen opleidingen aan in het FelixArchief. De cursussen ‘Speuren naar je voorouders’ kondigden we aan via de kanalen van het FelixArchief en het A-blad, het seniorenmagazine van de stad Antwerpen.

Cursus	Deelnemers voorjaar	Deelnemers najaar
Speuren naar je voorouders	18	39
Vreemdelingen (voordracht)	5	/
Foto's (voordracht)	22	45

Actieve vorming

In samenwerking met (hoge)scholen en universiteiten kregen we in 2019 diverse groepen over de vloer. Zowel rondleidingen in de archieven als actief opzoekwerk kwamen aan bod. Hiernaast ontvingen we ook andere groepen en personen rond specifieke vragen.

We ontvingen achtereenvolgens:

- **28/01 – 1/2:** Winterschool FARO & The National Archives (UK) : Archives & Outreach
Deze winterschool heeft tot doel archivarissen en educatieve medewerkers in archieven en erfgoedbibliotheken te ondersteunen bij hun professionele ontwikkeling. De focus lag op het ontwikkelen van outreachprogramma's met documentaire collecties.
- **12/03:** de leerlingen van het Stedelijk Lyceum Cadix in het kader van hun eindwerk over de geschiedenis van het Eilandje.
- **27/03:** de leerlingen van het 7de jaar BSA in het kader van een les over de Spaanse Omwalling.
- **27/03:** het onderzoeksteam Kazerne Dossin voor een vakuitstap naar een partnerinstelling.
- **28/03:** studiebezoek Bib school Gent, “Doorheen het Archief” en “Calamiteiten met Archiefstukken”.
- **28/03:** de genealogiegroep van de seniorenvereniging PVGE uit Velthoven.
- **02/05:** de studenten Erfgoedstudies presenteerden hun onderzoeksopdracht over het Sint-Annagodshuis in de Korte Nieuwstraat en Dille & Kamille in de Vleminckstraat. Zij werkten hiervoor enkele maanden in onze leeszaal en bestudeerden de archieven.
- **20/05:** het kunstencollectief TAAT dat werkt op het snijvlak tussen theater en architectuur kreeg een rondleiding in het FelixArchief.
- **26/06:** International Summerschool die plaatsvond op verschillende locaties in Antwerpen, Brussel, Mechelen en Parijs. Zij hielden enkele lezingen in het FelixArchief met als thema “For the study of the Arts in Flanders, the age of Bruegel in context”.

- **27/09:** Getuigenissenproject: De leerlingen van de derde graad PLUS X onder leiding van prof. Ans Vervaeke, onderzoeker van de VUB educatief, namen deel aan het project “Getuigenissen” waarbij leerlingen van Pius X originele bronnen kwamen bekijken.
- **04/10:** de studenten van de Karel de Grote-hogeschool richting Financiering & verzekeringswetenschappen kregen in het kader van hun praktijkvak Vastgoed een toelichting over de omgevingsvergunning.
- **04/10:** Architecten Robbrecht & Daem bezochten de leeszaal en de depots van het FelixArchief met hun architectenteam.
- **10/10:** de leerlingen van het Sint-Jozefinstituut uit Essen bezochten in het kader van een les over “De gouden eeuw in Antwerpen” de leeszaal van het FelixArchief.
- **13/11:** de studenten van de KUL, opleiding Kunstgeschiedenis en Ingenieurswetenschappen, bestudeerden in het kader van een les over bouwblokanalyse originele archiefdocumenten onder leiding van dr. Maclot.
- **14/11:** de studenten van de UA master Rechten bestudeerden originele archiefstukken voor het vak Rechtsgeschiedenis onder leiding van prof. D’hondt.
- **04/12:** de Zoogidsen kregen een toelichting over de KMDA-archieven die bewaard worden in het FelixArchief .
- **06/12:** de tweedejaarsstudenten van de KUL opleiding Kunstwetenschappen kregen een rondleiding in het FelixArchief.
- **06/12:** de leerlingen van opleiding Magazijnbeheer Buso Kristuskoning instituut Sint-Job-In-’t-Goor kregen een rondleiding door de archiefcontainers en uitleg over het werk van de logistieke archiefbeheerders.
- **19/12:** de studenten van UA Geschiedenis kregen een rondleiding in het FelixArchief.

Naast tal van bezoeken aan het FelixArchief werd ook de tijdelijke tentoonstelling ‘Vreugde en Verdriet’ door veel groepen en scholen bezocht. De organisatie hiervan is in handen van het Vredescentrum.

3.2 Communicatie

Sociale Media

Facebook

Met 3.608 vind ik leuks, kenden we opnieuw een stijging van de interesse in de Facebookpagina van het FelixArchief. 626 nieuwe Facebookgebruikers hebben de weg naar de pagina van het FelixArchief en zijn archieven ontdekt en vinden onze Facebookpagina leuk.

Het aantal Facebookfans van het FelixArchief bestaat uit 47% vrouwen en 53% mannen. Een ongewijzigde situatie t.o.v. vorig jaar. Daar waar vorig jaar de leeftijdscategorie +55 de meest betrokken gebruikers zijn op onze Facebookpagina, zien we dit jaar een mooiere spreiding. Elke leeftijdsgroep neemt ongeveer 20% voor zijn rekening met uitzondering van de groep 13-24 jarigen die slechts 5% innemen.

Het populairste bericht werd gepost op 4 juli en ging over de Abdijstraat (934 # 15665). Deze post had een bereik van 37.506 personen en had 3.016 reacties, opmerkingen en deelacties.

Twitter

Het Twitteraccount @felixarchief telde 1.182 volgers eind 2019. Dit is een stijging van 48 personen. Van onze volgers op Twitter zijn 54% mannen en 46% vrouwen. 61% van onze Twittervolgers heeft de Belgische nationaliteit.

Op 9 juni was het International Archive Day. Ter promotie van deze dag stelden we de nieuwe scanzaal met vernieuwde werking voor aan het publiek.

In april deden we met onze account mee aan #archive30, waarbij je onder deze hashtag 30 dagen lang iets post gelinkt aan het archief. Uitschieter hierbij was dag 7 met thema “where you started”. Hiervoor deelden we een foto over de privilegeikom. Deze tweet werd 2.695 keer gezien. Ook een verwijzing naar de Canvasreeks ‘Weg van het meesterwerk’ verdiende 1.985 weergaven.

Instagram

Instagram, het kleine broertje van Facebook, heeft een kleine groei verwezenlijkt. De grote groei van vorig jaar heeft zich niet doorgezet. Met 1.001 volgers ronden we het jaar af. Het populairste bericht was een bericht over de nieuwe archiefvrachtfiets. Het kreeg 86 likes.

Maandelijkse digitale nieuwsbrief

Elke maand kregen onze 1.194 abonnees een nieuwsbrief van het FelixArchief in hun mailbox. De abonneelijst herstelt zich langzaam na de GDPR-actie uit 2018. De openingsrate schommelde rond de 70 %.

De best scorende berichten gingen over de verwerking van het 100e schepenregister (augustus 2019) en over het project 'Wikimedia' (september 2019).

Publicaties

Folders en brochures

Topstukkenbrochure

In 2019 stelden we opnieuw een topstukkenbrochure samen. Deze keer lag de focus op het stadsarchief en het Sint-Felixpakhuis. In de brochure overlopen we de verschillende locaties van het stadsarchief door de eeuwen heen en bekijken we de verschillende onderdelen van de archieven die het FelixArchief bewaart. Als leidraad gebruiken we de archiefboom zoals die op onze nieuwe website wordt voorgesteld.

Welkom in het FelixArchief

De algemene folder over het FelixArchief kreeg een opfrisbeurt en vermeldt nu ook de expo 'Vreugde & Verdriet' van het Vredescentrum.

Liftsticker

We bestickerden de bezoekerslift in 2019 twee keer.

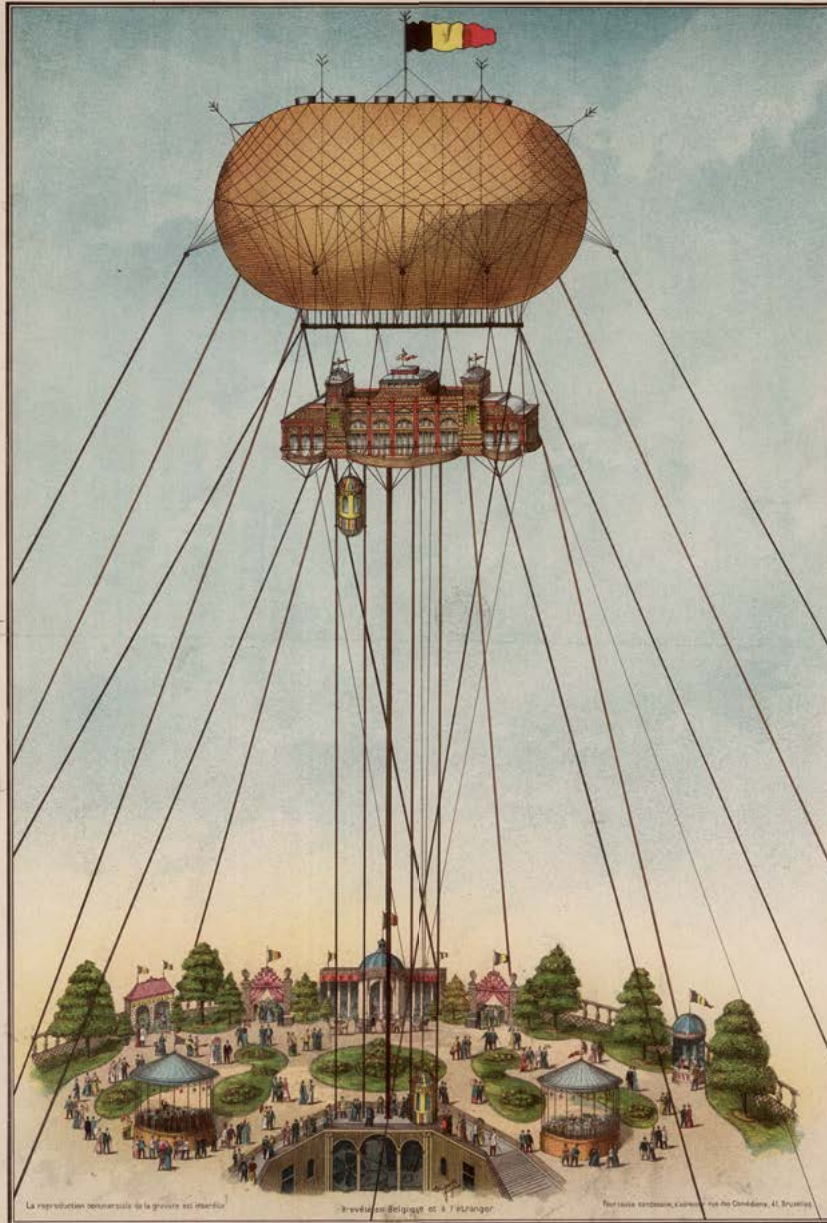
We laten hiermee onze bezoekers kennismaken met onze mini-expo's. We kozen daarom om een mooie affiche over de wereldtentoonstelling 1894 als sticker te gebruiken. Aansluitend volgde dan een sticker met het themabeeld van de expo 'Vreugde & Verdriet' over de Tweede Wereldoorlog.

Tentoonstellingen

Mini-expo's in het FelixArchief

De mini-expo over de verdwenen Antwerpse Burcht begon in 2018 en was tot eind januari te bezoeken. In 2019 organiseerde het FelixArchief drie mini-expo's. De expo over de Handelsbeurs kreeg een aanvulling met enkele archeologische vondsten van de dienst archeologie.

ANVERS - EXPOSITION UNIVERSELLE 1894. - ANTWERPEN

La reproduction autorisée de la gravure est interdite.

Inventeur: Belgique et à l'étranger.

Pour toutes communications, s'adresser aux Concessionnaires, 41, Bruxelles.

THE CASTEL IN THE AIR - **CHATEAU AÉRIEN** - DAS LUFTSCHLOSS
12 # 11032
Ballon captif à cloisons étanches, système Tobiansky.
49 C 103

Vanaf 7 september startte de expo naar aanleiding van 75 jaar Bevrijding in Antwerpen. Op 4 september 1944 werd Antwerpen bevrijd. Na vier jaar oorlog volgden negen bevrijdingsmaanden. Vreugde en verdriet wisselden elkaar af tijdens en na de bevrijding. Via authentieke foto's, filmmateriaal, getuigenissen, oorlogsobjecten,... laat deze expo van het Vredescentrum vzw, een diepe indruk na op zijn bezoekers. Het einde van de expo is voorzien eind mei 2020.

februari – maart	Vreemdelingen in een vreemde stad
april-juni	Wereldtentoonstelling 1894
juli – augustus	150 jaar Handelsbeurs
september – mei 2020	Vreugde & Verdriet (Vredescentrum)

Externe tentoonstellingen

Het voorbije jaar verleenden we onze medewerking aan volgende tentoonstellingen:

- **Maria Presentatie: Feest in het weeshuis**
Van 21 november 2018 tot 3 februari 2019; OCMW Maagdenhuis
- **Antwerpen à la carte**
Van 13 mei tot 13 augustus 2019; MAS
- **Le Corbusier**
Van 5 april tot 17 juni 2019; MAS
- **Erfgoeddag Maagdenhuis**
Van 23 april tot 3 mei 2019; OCMW Maagdenhuis
- **Gilbert van Schoonbeke**
Van 7 juni tot 8 september 2019; OCMW Maagdenhuis
- **Das Meisterstück**
Van 5 september tot 20 januari 2020; Historisch Museum Frankfurt
- **Open Monumentendag**
Van 6 september tot 10 september 2019; OCMW Maagdenhuis
- **Antwerpse componist Albert De Vleeshouwer**
Van 25 september tot 12 januari 2020; Vleeshuis museum

4 Geschiedenis bestuderen

4.1 Straatnamen & stadswapen

4.2 Herdenking slachtoffers
Wereldoorlog II

[← terug naar inhoud](#)

4 Geschiedenis bestuderen

4.1 Straatnamen & stadswapen

Straatnamen

Het stadsarchief heeft een adviserende rol om een onderzoek te voeren naar de historische juistheid of context van een naam, ondersteunt de districten ook bij het vastleggen van de onderschriften op de straatnaamborden en beantwoordt talrijke vragen over de historiek en betekenis van straatnamen. In 2019 heeft het stadsarchief 21 dossiers behandeld.

Stadswapen

Het stadsarchief bewaart de afbeeldingen van het stadswapen, het stadszegel en de stadsvlag van Antwerpen en adviseert het college van burgemeester en schepenen om te vermijden dat er oneigenlijk gebruik wordt gemaakt van het officiële stadswapen of een gedeelte ervan.

Aan het stadsarchief worden vragen voorgelegd van particulieren, partnersteden, verenigingen en bedrijven. De redenen waarvoor een aanvraag gedaan wordt, is zeer uiteenlopend. In 2019 behandelden we 7 aanvragen.

4.2 Herdenking slachtoffers Wereldoorlog II

2019 stond in het teken van 75 jaar herdenking van de Bevrijding van Antwerpen. Het stadsarchief heeft dit uitzonderlijke herdenkingsinitiatief een jaar lang ondersteund met allerlei historische opzoekingen. Dat ging van historisch beeldmateriaal, bijzondere verhalen, getuigenissen, ruimtelijke herdenkingspunten tot het aanleveren van teksten.

Centraal in het herdenkingsbeleid staat de website www.antwerpenherdenkt.be. Die werd begin 2019 gelanceerd. Het stadsarchief leverde de content voor deze website. Dit alles resulteerde onder meer in een **tijdslijn, themapagina's** die specifieke aspecten van de Antwerpse oorlogservaring uitdiepen, het onder de aandacht brengen van **bijzondere verhalen**, beeldmateriaal, **een interactieve oorlogskaart**, enz. Voorts bracht en brengt het stadsarchief ook op regelmatige basis tekst- en beeldmateriaal aan voor de maandelijkse nieuwsbrief. Bijzondere aandacht was er daarbij voor het verzamelen van **getuigenissen**. Veelal ging het om Antwerpenaren die zich hadden aangemeld via de website van 'Antwerpenherdenkt' of tijdens de contact- en verzameldag van het Vredescentrum.

Naast opzoekingen voor de website, voorzag het stadsarchief alle content en beeldmateriaal voor de 2 digitale wandelingen die ontwikkeld werden in samenwerking met Geheugen Collectief. De eerste ging over de vervolging van de Joodse bevolking. De andere behandelde de impact van de V-bommen op Antwerpen. De opzet van deze wandeling is om getuigenissen van Antwerpenaren te koppelen aan bijzondere plaatsen en de bredere historische context. De beide wandelingen worden verspreid via de **Antwerp Museum App**.

Samen met het Vredescentrum organiseerde het FelixArchief op zaterdagvoormiddag WOII-lezingen. Dit bracht telkens veel volk op de been, steeds opnieuw zat het auditorium afgeladen vol:

- **28 september:** “De bevrijding in beeld”, een dubbelgesprek met historici Frank Seberechts en Chantal Kesteloot (CegeSoma) over hun respectieve bevrijdingsboeken (*Vechten voor de vrede: Antwerpen 1944-1945*, Polis, Antwerpen, 2019 en *Bruxelles: ville libérée 1944-1945*, Renaissance du Livre, Bruxelles, 2019). Historicus Vincent Scheltiens (UA) trad op als moderator.
- **12 oktober:** “175 dagen V-bommen”, door historicus Koen Palinckx (War Heritage Institute)
- **9 november:** “De Belgische ‘Joodse Raad’”, door Laurien Vastenhout (NIOD Institute for War, Holocaust and Genocide Studies)
- **7 december:** “Politieke gevangenen”, door historicus Gert De Prins (Algemeen Rijksarchief, Dienst Oorlogsslachtoffers).

Het stadsarchief verleende ook zijn medewerking aan meerdere bijzondere communicatie-acties georganiseerd door de stad. Enkele voorbeelden:

- 1 In de maanden voorafgaand aan de bevrijdingsfeesten zocht het stadsarchief mee naar beeldmateriaal voor de communicatie- en sensibiliseringscampagne in het Antwerpse straatbeeld.
- 2 In de tijdens de bevrijdingsfeesten geopende bunkers in het stadspark, werden er enkele opgenomen getuigenissen van historische personages geprojecteerd. De selectie van deze personages, evenals het onderzoek hiervoor en de redactie van de gesproken teksten, gebeurde door het stadsarchief.
- 3 In het kader van de herdenking van de V-bominslag op Cinema Rex leverde het stadsarchief beeldmateriaal en historische informatie. De Facebookpost die daar gebruik van maakte, scoorde zeer hoog met een bereik van 39,1K en net geen 2K interactie. Diezelfde post leidde tot ook een significante stijging van het aantal websitebezoekers (**www.antwerpenherdenkt.be**). Periode 14-17 december: Google + direct zijn goed voor > 50% van de clicks. Periode 16 december : > 55% van de clicks rechtstreeks vanuit Facebook!

Struikelstenen

Struikelstenen zijn gedenktekens op het voetpad voor de vroegere woonhuizen van mensen die door de nazi's werden verdreven, gedeporteerd, vermoord of tot zelfmoord werden gedreven. Het is een over Europa verspreid monument voor de slachtoffers van het nationaalsocialisme.

Het stadsarchief ondersteunt de stedelijke diensten bij het historisch onderzoek bij de aanvragen voor het plaatsen van een struikelsteen en het herdenken van een slachtoffer. In 2019 waren er 16 aanvraagdossiers.

Onderzoek Slachtoffers

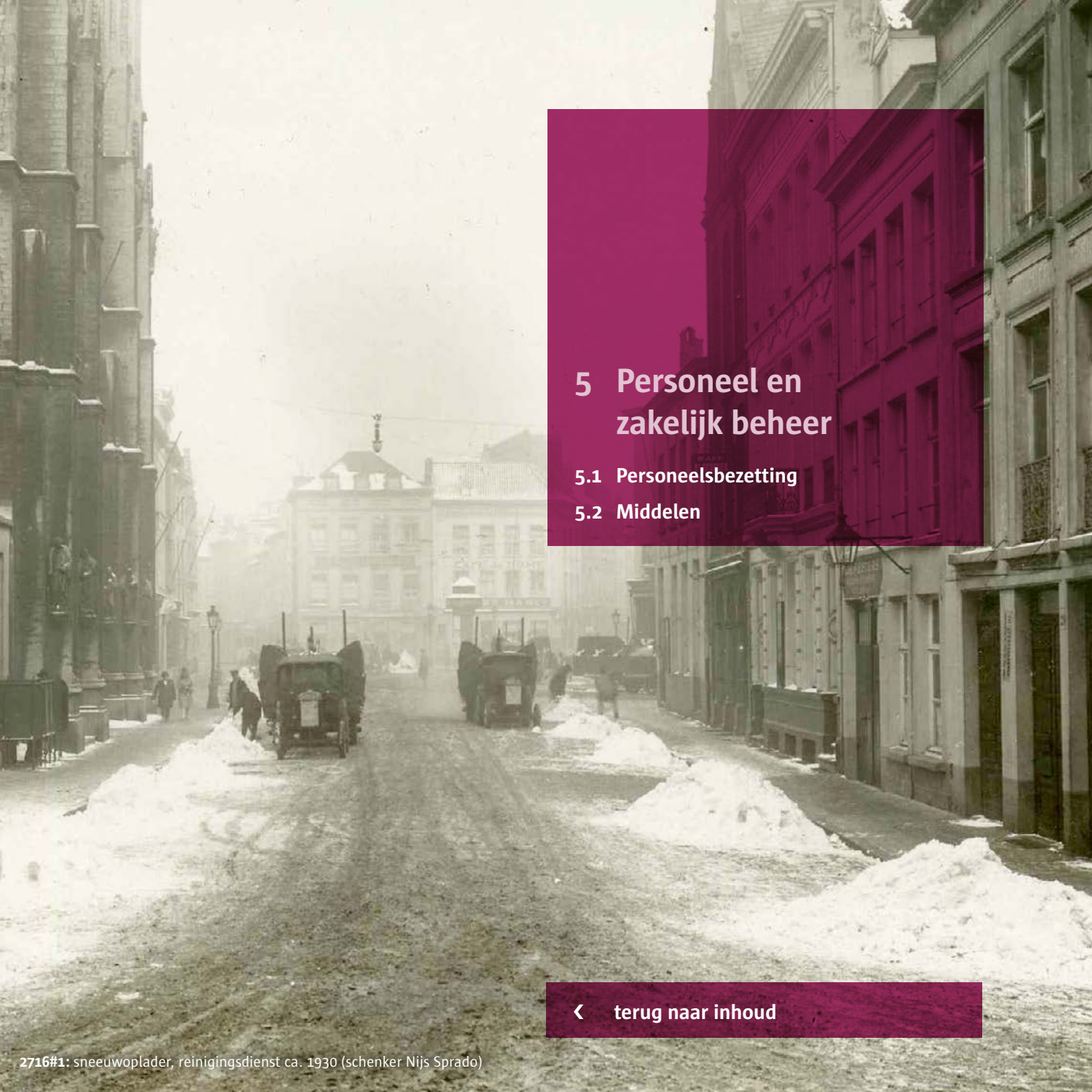
In juni begon het stadsarchief met het oplijsten van de namen van de Antwerpse oorlogsslachtoffers. Tot op heden volgt het onderzoek twee sporen.

Vooreerst spitst het zich toe op de specifieke bronnen die er per slachtoffergroep elders in andere archieven te vinden zijn. Aandacht ging daarbij voornamelijk naar de slachtoffers van de Holocaust enerzijds en de slachtoffers van het nazigeweld anderzijds. De belangrijkste bronnen werden in kaart gebracht. Terzelfdertijd werd aangevangen met de consultatie en verwerking hiervan. Tijdens de zomermaanden werkten er telkens meerdere jobstudenten mee aan het invoeren van namen van oorlogsslachtoffers. Dat gebeurde hoofdzakelijk in de archieven (en met samenwerking) van Fort van Breendonk, Kazerne Dossin, het CegeSoma (OD4 Algemeen Rijksarchief) en de Dienst Oorlogsslachtoffers (Algemeen Rijksarchief). Voorts werd er ook onderzoek verricht in de archieven van het Rode Kruis en in het Rijksarchief Beveren-Waas.

Naast het consulteren van externe archieven, wordt er ook nagegaan hoe de Antwerpse stadsdiensten in de naoorlogse jaren omgingen met het probleem van de oorlogsslachtoffers en welke weerslag dit had op de bronnen die zij produceerden. Het uitpluizen van de eigen archiefcollecties is in die strategie onontbeerlijk. Die combinatie van bronnen uit diverse archiefinstellingen moet het mogelijk maken om zoveel mogelijk afzonderlijk van elkaar tot stand gekomen bronnenreeksen te verzamelen die gelijkaardige informatie bezorgen. Dit is essentieel voor de verificatie en controle van de namen in een volgende fase.

Tot op heden zijn er naar schatting iets meer dan 20.000 namen ingevoerd. Maar dit aantal is zowel provisorisch als relatief. Dit wil dus zeker niet zeggen dat het stadsarchief al beschikt over zo'n aantal unieke, gecontroleerde en dus 'zekere' namen. Het tegendeel is eerder waar. Een exacte telling van het aantal 'unieke' namen is moeilijk. Deze namen moeten namelijk getoetst worden aan andere bestaande lijsten om de foutenmarge in te perken. Van het grootste belang is in deze fase van het onderzoek vooral: 1) het verzamelen en in kader brengen van bronnen en het distilleren daaruit van slachtofferlijsten, 2) het onderverdelen van de namen in de passende slachtoffercategorieën en, meer algemeen, 3) het gelegd krijgen van de complexe methodologische puzzel die erachter schuil gaat.

Prioritair voor in de toekomst is: 1) de methodologische kwesties definitief uit te klaren; 2) om het komende jaar nog meer namen te verzamelen voor wat betreft de slachtoffergroepen die tot op heden het minst goed in kaart zijn gebracht (burgerslachtoffers oorlogsgeweld in de districten enerzijds en buitenlandse militaire slachtoffers anderzijds). Terzelfdertijd moet er 3) ook aangevangen worden met een controletraject. Op die manier moet het mogelijk worden om de eerste controles van de vergaarde informatie uit te voeren. Dit zal in hoofdzaak gebeuren door de lijsten met gelijkaardige informatie (maar elders verzameld) naast elkaar te leggen.

5 Personeel en zakelijk beheer

5.1 Personeelsbezetting

5.2 Middelen

[← terug naar inhoud](#)

5 Personeel en zakelijk beheer

5.1 Personeelsbezetting

Eind 2019 telde het stadsarchief 88 medewerkers voor stad en OCMW; 65 medewerkers werken voltijds, 23 medewerkers werken deeltijds.

- **Nieuwe medewerkers:** Jan Naert startte op 21/01/2019 als projectmedewerker WO II, Karin De Wilde startte op 14/02/2019 als beschrijver bij Archiefbeheer Inhoudelijk, Jasper Rooses startte op 3/06/2019 als archiefbeheerder bij Archiefbeheer Logistiek, Ingrid Haverhals werd vast in dienst genomen bij Digitalisering vanaf 01/08/2019, Robby Van Eetvelde startte op 19/08/2019 als projectmedewerker WO II, Marc Meyvis startte bij Publiekswerking als leeszaalmedewerker op 02/09/2019, Vicky Daelman startte bij Digitalisering op 04/11/2019 en Marleen De Maeseneer is op 01/12/2019 begonnen bij Archiefbeheer Inhoudelijk.
- **Met Pensioen:** Monique Morbé, Publiekswerking (01/08/2019), René Van Immerseel, (01/09/2019), Ronny Verheyen, Archiefbeheer Inhoudelijk (16/12/2019), Mohammed Mulk (01/06/2019)
- **Medewerkers die voor een andere stadsdienst gingen werken:** Oscar Navarro, Digitalisering (01/02/2019); Liesbet Wante (07/10/2019), Archiefbeheer Logistiek; Badya Guerti (07/10/2019), Informatiebeheer.
- **Medewerkers die voor een andere uitdaging buiten de stad kozen op 31/12/2019:** Tanneke Kindt, Archiefbeheer Logistiek; Robby Van Eetvelde (WO II)

Naast de groep van vaste en contractuele medewerkers, kreeg het FelixArchief in 2019 ondersteuning van

- de detachering door de stedelijke personeelsdienst van tijdelijke medewerkers naar het team Digitalisering
- hulp van werkervaringsklanten, vrijwilligers en (job)studenten.

Detachering team digitalisering

- **Nieuwe medewerkers:** Hilde Daes (07/01/2019), Kris Janssen, Wendy Aerts, Diana Leysen, Lieve Moons, Jean Willemsen op 01/06/2019, Marleen De Maeseneer (01/10/2019)
- **Met Pensioen:** Gerda Bohrer, Marie Paule Hoskens
- **Medewerkers wier opdracht voor het FelixArchief eindigde:** Jean Pierre Schuurmans, Hatice Karaca, Luc Swinnen, François Baten, Kris Janssen, Wendy Aerts

Werkervaringsklanten:

Deze medewerkers doen werkervaring op en krijgen een contract voor 6, 12, 18 of 24 maanden afhankelijk van hun statuut en leeftijd. Zij werkten in de teams Archiefbeheer Logistiek, Publiekswerking en Digitalisering: Ayijammali Aisikeer, Raad Al-Gburi, Qaissar Aljabal, Alla Bazidhil, Hazem Break, Gina Diels, Enelyn Felix Simon, Nart Haj Omar, Omar Hajsaleh, Hedwig Huybrechts, Obaid Ihrar, Sultan Kitaz, Zafir Saleh, Nasir Shabbir, Asmae Touati, Tamara Yurchenco.

Vrijwilligers:

38 vrijwilligers werken voor verschillende projecten in het FelixArchief. Deze projecten zijn beschreven in het hoofdstuk over **Inhoudelijk archiefbeheer**. Deze medewerkers zijn in 2019:

- **Beschrijven van archieven en fotomateriaal:** Mariette Backs, Frieda Blondeel, Daisy Bogaert, Francis Brenders, Annemarie Bunneghem, Patrick Corens, Christiane Creten, Willy De Bondt, Jean-Pierre Ertzinger, Gabie Guldix, Maria Jacobs, Johan Kindt, Freddy Lacroix, Walter Laurent, Ronald Pawly, Rita Peys, Bruno Segers, Marc Stevens, Hubert Vandueren, Anne-Marie Valckeneers, Ronald Van Kelst, Mark Van Strydonck en Anne Vriens.
- **Logistiek verwerken van archieven:** Martine Baines, Toon De Winter, Ludo Dieltiens, Gilberte Dubois, Ada Hellings, Marianne Hoekstra, Myriam Lahou, Grishma Shah.
- **Digitaliseren van archieven:** Aimé De Feu, Rony De Jaeger, Emile Demuys, Arie Dewachter, Viviane Mampaey, Cedric Mertens, Fred Verlinden.

De groep van thuis uit werkende vrijwilligers wordt groter:

- **Thuis in Archief (zie 2.3):** De 9 deelnemers komen enkele keren per jaar samen en werken verder van thuis uit: Marc Hendrickx, Freddy Lacroix, Hugo Lambrechts, Rob Roctus, Lieve Van der Velden, Ad Van Oeffelen, Treza Van Steen, Willem Verhaeghe en Koen Vervekken.
- **Bovendien werken zes vrijwilligers van thuis uit aan de beschrijving van vreemdelingendossiers:** Jonas Brand, Micheline Ceulemans, Rina Havelaerts, Jeanette Koops, Yola Van Aerden en Jan Van Melis.

Jobstudenten:

Zowel tijdens de zomermaanden als in de loop van het jaar kreeg het FelixArchief hulp van jobstudenten.

Acht jobstudenten tijdens de vakantiemaanden juli, augustus of september 2019:

- Voor het beschrijven van archieven: Tom De Smet, Laurent Praet en Kim Beeckmans.
- Voor het project Wereldoorlog II: Matthias Bolssens (Dienst Oorlogsslachtoffers/CegeSoma/ARA), Lennert Jensen (Dienst Oorlogsslachtoffers/CegeSoma/ARA), Julie Wynant (Kazerne Dossin), Kiara Lang (Dienst Oorlogsslachtoffers/CegeSoma/ARA), Kaat Somers (Kazerne Dossin)

In 2019 kreeg het project Herdenking slachtoffers Wereldoorlog II op dinsdag en woensdag de versterking van een jobstudent: Samra El Bouaiadi. Louise Ledegen en Phaedra Criaco waren van september tot en met december 2019 jobstudent voor dit project.

5.2 Middelen

Uitgaven

Exploitatiebudget - kosten	Bedragen in EUR	
verpakkingsmateriaal	39.227,82	
digitalisering	80.761,66	
bouwdossiers		63.247,13
bouwdossiers Ekeren		15.723,29
video's		1.791,24
ophaling oud papier (buiten Den Bell)	7.116,21	
herinrichting leeszaal	4.800,65	
Totaal	131.906,34	

Investeringsbudget - kosten	Bedragen in EUR	
aankopen (legborden)	4.984,03	
restauraties	47.323,32	
charters		8.660,58
ontschimmelingsmiddelen		3.789,94
banden		9.343,62
kaarten en plannen		11.634,15
manuscript wandkaart		3.188,35
plannen Tapissierspand		1.524,60
glasplaten Fierlants		9.182,09
Totaal	52.307,35	

Opbrengsten

Exploitatiebudget - opbrengsten	Bedragen in EUR
Ophaling oud papier (Den Bell)	2.812,34 €

	2019	2018	2017	2016
Werkingsopbrengsten leeszaal (Avias + KAT)	20.485,45 €	221.564,00 €	23.476,85 €	35.973,52 €
Dienstprestaties (verkoop publicaties en auteursrechten)	2.669,38 €	2.571,30 €	2.864,34 €	1.942,69 €
Totaal ontvangsten	23.154,83 €	24.135,30 €	26.341,19 €	37.916,21 €

De voorbije jaren merkten we al een daling in leeszaalinkomsten door de toepassing van Open Data, waarbij we reeds gedigitaliseerde documenten gratis ter beschikking stellen van de burger. Deze daling heeft zich verder doorgezet.

De inkomsten van de Felixshop zijn gestegen door een gericht aanbod van boeken. We verwachten nog inkomsten uit auteursrechten gefactureerd in 2019 maar nog niet ontvangen in 2019: 143,48 EUR.

De inkomsten uit sorteerstraatjes zijn eveneens gestegen van 4.917 EUR naar 6.336,10 EUR (t.v.v. Stadsbeheer). Dit zorgde wel voor extra werk aan het FelixOnthaal.

Medegebruik Sint-Felixpakhuis

De externe exploitatie van de ruimtes op de zesde verdieping en de binnenstraat is na een grondige audit in de zomer van 2019 volledig stopgezet. De ruimtes worden nog wel gebruikt voor activiteiten van het stadsarchief zelf en zijn partners. Ook de gebouw eigen diensten zoals Stadsontwikkeling/Archeologie en Familiekunde Vlaanderen maken nog gebruik van de ruimtes om vergaderingen, opleidingen en congressen te organiseren. Daarnaast maakt ook de bedrijfseenheid Bestuurszaken van stad Antwerpen gebruik van de ruimtes (voornamelijk de afdelingen Hospitality en Externe Relaties).

De ruimtes op de eerste verdieping werden al eerder uit exploitatie genomen en toegekend aan de stadhuisdiensten: BZ/Hospitality. De ruimte wordt gebruikt voor de huwelijken van het district Antwerpen en de officiële ontvangsten van het college.

Op het gelijkvloers is het Felixatelier van de dienst Archeologie (Stadsontwikkeling/Onroerend erfgoed) gevestigd. De andere benedenruimtes worden beheerd door de concessionaris.

De onthaalmedewerkers van het FelixArchief staan mee in voor de ontvangst van klanten voor huwelijken, officiële ontvangsten van de stad Antwerpen en klanten voor het archeologisch atelier.

6 Bijlagen

- A Statistieken 2019
- B Schenkers
- C Publicaties

< [terug naar inhoud](#)

5 Bijlagen

A Statistieken 2019

Informatiebeheer

	2019	2018	2017	2016	2015
Bestemmingen					
Bestemmingsaanvragen voor archieven van stadsdiensten	8.269	5.836	7.916	6.745	6.240
Bestemmingsaanvragen voor archieven van particulieren	139	81	83	89	125
Toelatingen tot overdracht van archieven van particulieren	85	63	61	70	104
Toelatingen tot overdracht van archieven van stadsdiensten	3.975	1.795	2.736	2.634	2.842
Communicatie naar medewerkers					
Paginaweergaves op kanaal digitaal werken en archiveren ***	44.275	46.491	66.421	28.019 (121.714)	*22.577
Unieke bezoeken aan kanaal digitaal werken archiveren ***	2.578	891	1.854	**2.124 (2.521)	*3.433
Digitaliseringsprojecten					
Aantal gescande bouwvergunningsdossiers (niet SOD)	6.936	18.059	3.867	/	/
Aantal gescande sociale dossiers OCMW	1.408	8.675	10.101	13.218	/
Opleidingen informatiebeheer					
Opleidingen	28	18	25	22	21
Cursisten stadsdiensten	287	141	285	251	164
Aantal informatiebeheerders Stad & OCMW	423	231	409	526	522

	2019	2018	2017	2016	2015
Digitalisering					
% Bouwdossiers digitaal beschikbaar (Felix)	46%	36%	27%		
aantal fastlane inventarisnummers gescand	13.971	12.634	10.786	9.035	7.918
PrD: aantal inventarisnummers gescand	189	1.443	1.462	1.450	1.718
Inkomende post: stukken gescand	55.126	46.462	47.726	34.358	37.341

*Oude intranetpagina's voor introductie kanalen op A-Stad

**Cijfer zonder maanden juli-augustus-september

*** De kanalen 'Informatiebeheerders' en 'Digitaal werken' werden in maart 2017 samengevoegd tot het kanaal 'Digitaal werken en archiveren'

Archiefbeheer

	2019	2018	2017	2016	2015
Bewaarde archieven					
Omvang in strekkende meters	29,7km	29,2km	28,1km	28,9km	28,4 km
Omvang in inventarisnummers	3.506.482	3.320.541	3.213.843	3.058.410	2.935.872
Omvang in aantal dozen	242.598	235.829	232.352	224.801	218.654
Omvang Digitaal Depot	105,1 TB	102,2 TB	77,1 TB	63,4 TB	40,3 TB
Omvang Digitaal Depot in inventarisnummers	1.385.500	1.293.369	1.165.042	1.032.247	882.260
Omvang Digitaal Depot in bestanden	17.052.265	16.161.594	12.212.136	10.642.998	8.969.280
Aantal digitaal beschreven inventarisnummers	2.531.472	2.391.002	2.023.094	1.732.458	1.573.233
% inventarisnummers met online beschrijving	75,1	73,40	63,95	56,6	53,6
% inventarisnummers digitaal raadpleegbaar	39,55	38,95	36,25	33,7	30,1
Semi-dynamische archieven: archiefdepot Den Bell					
Omvang in strekkende meters	5.099	4.973	5.051	5.360	5.390
Omvang in inventarisnummers	200.836	183.959	181.326	191.401	216.434

* Sterke daling door verwijderen microfilms vreemdelingendossiers

Klantwerking

	2019	2018	2017	2016	2015
Felixbezoekers					
Unieke archiefklanten	6.160	4.698	4.233	4.154	4.345
Leeszaalbezoeken	7.103	8.486	7.659	6.177	6.194
Geleide bezoeken: bezoekers	100 *	130	400	411	661
Geleide bezoeken: aantal groepen rondleidingen Expeditie De Stad	5 *	6	20	18	25
Digitale leeszaal					
Aantal hits op de website	182.942	78.177	1.802.499	1.931.326	1.981.420
Aantal digitale raadplegingen: externe gebruikers	475.358	290.669	163.554	111.738	57.020
Aantal digitale raadplegingen: groep Antwerpen ⁶	89.790	62.591	43.626	39.075	37.806
Paginaweergaven van de FelixArchief-website	545.231	67.259	237.448	200.242	86.630
Ophalen documenten					
Uitgehaalde documenten uit archiefdepot	21.726	22.793	30.770	32.965	31.859
Gemiddeld aantal per leeszaalbezoek	3,1	3,5	4,01	5,3	5,1
Uitgehaalde documenten uit archiefdepot, voor stadsdiensten om vraaggestuurd te scannen (SOD)	13.153	14.697	11.072	9.325	8.143
Uitgehaalde documenten uit archiefdepot semi-dynamische archief (Den Bell)	7.468	4.598	12.227	28.210	15.897
Dienstverlening					
Opzoeken voor derden	2.106	2.006	1.848	1.653	1.463
Aantal inventarisnummers waarvoor scans worden gevraagd	1.574	1.597	1.484	2.410	2.087
Fotobestellingen: aantal geleverde scans	1.715	1.806	2.081	3.580	3.717

* Geleide bezoeken Expeditie De Stad werden stopgezet tijdens de duur van de tentoonstelling Vreugde en Verdriet.

	2019	2018	2017	2016	2015
Tentoonstellingen en reproducties					
Medewerking aan tentoonstellingen	8	9	7	2	4
Aanvragen reproductierechten	15	40	46	38	62
Publicaties en toegangen					
Publicaties en lezingen door medewerkers stadsarchief	18	18	29	29	47
Nummers Nieuwsbrief stadsarchief	12	14	12	14	12
Abonnementen Nieuwsbrief stadsarchief	1.194	1.141	3.201	3.281	3.533
Sociale Media					
Aantal volgers: Facebook	3.608	2.903	2.446	1.966	1.636
Twitter	1.182	1.134	1.051	975	830
Instagram	1.001	827	459	232	161
Aantal posts: Facebook	225	259	228	124	110
Twitter	44	77	85	30	18
Instagram	24	38	108	24	8

B Schenkers

Schenker	Omschrijving van het archief	Datering	Inschrijvings-nummer
Anoniem	4 postkaarten Antwerpen	1910-1920	2634
Stadsarchief Brugge	Brochure 'Wat doet Sodipa voor u?'	1977	2644
Asaert, Gustaaf	Publicatie: Gustaaf Asaert, Onder de vlag met de hand. Antwerpens scheepvaart van de zestiende eeuw	2019	2613
Audenaerde, Luc 2019 2613	Audenaerde, Luc Stukken Judoclub Merksem vzw	1985-1990	2750
	Een historisch ontstaan conflict tussen woon- en werkgebied, case Hoboken, Moretusburg. Paper voorgedragen voor ruimtelijk planning. UIA Instituut voor Milieukunde 1990-1991	1990-1991	2750
	Horecageluidshinder in de Antwerpse binnenstad. Paper voorgedragen voor geluid en trillingen. UIA Instituut voor Milieukunde 1990-1991	1990-1991	2750
Blanchaert Tombeur, Nicole	Familiearchief Verrept	1795-1960	2693
Bruggeman, Dennis	Dagboek WOII, Piet Bruggeman	1940-1945	2614
Bungeneers, Joke	Dia's opnames stad Antwerpen	1970-1990	2714
Casteleyn, Dylan	Register inkomende schepen Antwerpen	1936-1937	2684
Coppieters, Bruno	Handschrift: Familles Anversoises door L. Theunissens	1889-1911	2776
Coryn - Weiand	Aanvulling archief Adolphe Coryn (directeur Franse schouwburg)	1894-1925	1998
De Backer, Bert	Familie-archief en hygiënisch gesticht Van den Broeck	1923-1940	2429
De Man, Lisette	Portret foto Thonet (ingenieur Waaslandtunnel)	ca. 1930	2821

de Nave, Francine	Reeks wenskaarten grootmoeders en overgrootmoeder (eind 19e eeuw - begin 20e eeuw)	eind 19e - begin 20e eeuw	2700
	Documentatie rond adelbrief van Philippe IV uit 1647 aan de familie de Nave	ca. 1950-1960	2700
De Schepper, Marcus	Ex libris Wellington Lodge	ca. 1900-1930	2667
De Winter, Willy	Gezinsuitgaven en -inkomsten sinds jaren '70	1970-2010	2686
Ertzinger, Jempi	Actiegroep Oude Stad: archief, dia's, discussienota's	1970-1980	2768
Kabinet burgemeester	Publicatie Antwerpen gehavende stad (Vbommen)	1945	2613
GORIS, Rene prof.dr.em	Familiearchief Goris en memoires	1905-1979	2777
Gorselé, Luc	Archief Fort 8 Hoboken	2008-2013	2743
Gougnard	Postzegels met Antwerpen erop afgebeeld	1968-1969	2769
Memorial Museum Passchendaele	Documenten van een krijgsgevangene tijdens WO II	1940-1945	2755
Jacobi, Willi	Publicatie 'Antwerpen'	1952	2613
Keeven, Maria	Thesis: De kant van het kasteel Hof ter Linden: bespreking en datering van de gevonden kantstukken en advies voor bewaring	2019	2749
Keizer-Beekman, Malinda	Bakkerij/patisserie Ten Eeckhovelei 1920-19	1920-1930	2699
	Families Van Agtmael en Vandenhoek	1930-1950	2699
	Portret- en groepsfoto's, o.a. van militairen (WOI)	1914-1918	2699
Kenis, Lilith	2 stafkaarten: Borgerhout en Hoboken/Kontich	1969	2751
Lambrechts, Hugo	Eretkens en feestmenu Mercantile Marine engineering & graving Docks Co Jozef Hendrix	1969, 1979	2704
Laor, Herzel	Scan familiefoto Lieberman	1946	2737
Leysen, Harry	Publicatie: Persoonlijke herinneringen E. Colson. enkele aspecten van de bevrijding van het Havengebied	1991	2651

Loyaerts, Sonia	Foto Louis Verbist (oprichter bouwmaterialen Verbist), foto's zwembad Lakbors en foto's zaak Verbist op Boterlaarbaan	1910-1938	2648
	Foto's familie en Firma bouwmaterialen Loyaerts-Verbist en postkaartenreeks openluchtwembad Lakbors	1923-1950	2648
Malou, Robion	Programmaboekjes jaarfeesten Peter Benoîtfonds	1927-1932	2780
Mariën, Isabella	Receptenboekje WOII, publicatie: 'Herinnering aan onze kameraden scheepsherstellers die door de Duitsers op de de gruwelste wijze om het leven werden gebracht'	1940-1945	2770
	Inleveringsbewijs non-ferro-metalen Jules Mariën	1940-1946	2770
Mortelmans, Lieven	The history of camp Tophat	1946	2763
Mousset, Yvonne	Documenten Augustin Mousset, bij weerstand tijdens WOII, gestorven ergens tussen 1944 en 1945	1940-1965	2683
Ploegaert, Lin	Archief Stratengeneraal	1989-2019	2817
Ponsaers, Kenneth	Publicatie RTT	1955	2808
	Publicatie précis de medecine Legale, geannoteerd	1952	2808
Posthuma, Klaes	15 dagboeken van Jan Tiemens waarin hij van dag tot dag beschrijft wat er gedurende de periode mei 1940 - mei 1945 in Antwerpen gebeurt.	1940-1950	2809
Pottier, Werner	De Oorlogskranten, 1940-1945: 100 themanummers over de Tweede Wereldoorlog in België.	1993-1994	2687
Schellekens, Jozef	Schetsen, voorontwerpen en tekeningen van het huis, waarvoor Braem twee verschillende ontwerpen heeft gemaakt (één in aluminium, één in traditionele bouw)	1970	2819
Segers, Bruno	Foto van Maria Segers bij de bevrijding gezeten op een Engelse tank	1944	2694
	Kopie van het dagboek geschreven door Maria Segers tijdens de vlucht van familie uit België (10 mei 1940 - 27 juli 1940)	1940	2694
	5 niet uitgevoerde ontwerpen door Maria Segers voor een serie postzegels ter ere van de Belgische krijgsgevangenen uit de Tweede Wereldoorlog	1945	2694

Simons, Henk	Studie: Hogere sterftcijfers in Nederland en Noord-Brabant in het bijzonder, na de eruptie van de IJslandse vulkaan Laki in 1783. door Henk Simons	2019	2812
Sprado, Nys	15 foto's reinigingsdienst Antwerpen	ca. 1920-1930	2716
	Stratengids Antwerpen Brabo, Stappaerts	ca. 1920-1931	2716
Steenackers, Anne	Familiearchief Hay - Steenackers	2006-2012	2771
Styven, Dorien	Scriptie: De verdere verwerking van persoonsgegevens van Joodse onderduikers onder de algemene verordening gegevensbescherming. Archief vzw Het Ondergedoken Kind, een case study.	2018-2019	2613
Thibaut, Johan	Theaterboekjes met liedteksten jaren 1920-1940 van de Koninklijke Nederlandsche Schouwburg Antwerpen	1920-1940	2747
Trompetter, Caroline	Anonieme brief dreigement tegen Joden, brief Israelietische gemeenschap van Antwerpen, brief van Jaap Koster tijdens verblijf in concentratiekamp	1941	2652
Van Broeckhoven, Jan	Administratieve (papieren) archief ATV	2000-2010	2720
Van der Krieken, Rik	Fotoalbum burgemeester Borgerhout, Alois Sledsens	1947-1950	2759
Van der Veken, Nicole	Archief acteur Bob van der Veken: verzamelmappen en fotoalbums	1944-2010	2698
van Duppen, Jos	Jos Van Duppen, Biografie van mijn jeugd.	2007	2649
Van Gheem, Gerda	Reeks foto's KNS	1960-1980	2822
	Reeks postkaarten Antwerpen	1920-1950	2822
	Publicaties '100 jaar Gazet Van Antwerpen' en '75 jaar luchtvaart Antwerpen'	1984, 1991	2662
van Haren Noman, Dirk Jan	Verzameling postkaarten van de Wereldtentoonstelling	1930	2725
Van Haute, Roberte	Publicatie: Van Haute, Roberte, Van Parifart tot Dennendael. Petite histoire van enkele grootgrondbezitters in Heide en Kapellenbos, 19de-20ste eeuw	2018	2613
van Luppen, Jaymes	Fotografische Kring Iris Borgerhout	1910	2692
Van Moere, François	Familiedocumenten, foto's WO I en II, Jos en Frans Bellen	1914-1968	2650

van Rentergem, Dominique	Archief Anhyp: informatieblad, contactblad en vriendenkring	1975-2013	2152
Van Rooy, Raymonde	Foto's gemeente Deurne: festiviteiten, plechtigheden	1940-1960	2702
Van Wilderode, Lieve	Familiearchief Simonne Van Gompel	1918-1986	2685
Stadsarchief Turnhout	9 boeken betreffende de geschiedenis van Antwerpen en de districten	20ste en 21ste eeuw	BIB
Verbelen, Tom	Postkaarten	ca. 1920-1930	2703
	Programma plechtige prijsuitreiking 1962, uitnodigingen SITO	1962	2703
Verhelst, Jan	Historisch onderzoek: 'Atea Expats'	2018	2168
	Genealogisch onderzoek: De voorgeschiedenis van de familie Janssens - Voncken	2016	2168
Verhelst, Juul	Foulard 75e verjaardag Bell Telephone Manufacturing Company	1952	2818
Verreth, Jan	Huisarchief De Witte Engel, Zirkstraat	1991-2001	2734
	Grafische opleiding Cadixstraat	1962-1965	2735
	Drukkerij De Lloyd Antwerpen, publicaties	1976-1985	2739
Vincent - Rogers, Liz	Postkaartenboekje Antwerpen	1910-1920	2815
Waem, Walter	Frederic Ozanam Kleermakerschool: schoolboeken, technische tekeningen, patronen	1945-1965	2736
Walckiers, Geneviève	Documenten over La Distellerie Mayer van den Bergh	1883-1892	2718
Waverijn, Ed	12 foto's WOII, waarvan 10 van Frans Claes oorlogsschade Antwerpen	1945	2814
Weemaels, Jacques	Foto's, negatieven en artikel kunstwerk Tovertuin dat ontwerpen werd voor de kleuterschool in de Sint Gummarusstraat door Renaet Braem	1973	2820
Wellens, Liliane	Foto van V-bom	1945	2764

C Publicaties

FILIP BOUDREZ

LEZINGEN

13 mei 2019, Archiveren uit eBesluit. Digitaal archiveren in Antwerpen.

MARIE JULIETTE MARINUS

LEZINGEN

- 1 *De Antwerpse wijkboeken: waarom en door wie werden ze opgesteld?* op 15 maart 2019 voor de workshop Archiefvorming bij stedelijke instellingen in de vroegmoderne periode
- 2 *Noodopruiming van een archief*, poster op Informatie aan Zee, 19 en 20 september 2029
- 3 *De houding van de verschillende overheden tegenover de Remonstrantse Broederschap*, lezing op 30 september 2019 op het symposium over het 400-jarig bestaan van deze broederschap.

WERNER POTTIER

LEZINGEN

- 1 *Vreemdelingendossiers en de Holocaust in België*, op 2 oktober 2019, Belgische Dag voor de Migratiegeschiedenis, Universiteit Antwerpen

INGE SCHOUPS

PUBICATIE

- 1 *Hoe archiveer ik volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming?* in *Wie klasseert, die vindt. Hedendaags document- en archiefbeheer in besturen en organisaties*, Brussel: Politeia, VVSG, stad Antwerpen, startfiche 14

REDACTIE

- 1 *HistoriANT. Jaarboek voor Antwerpse Geschiedenis*, 6 (2018)
- 2 *Wie klasseert, die vindt. Hedendaags document- en archiefbeheer in besturen en organisaties*, Brussel: Politeia, VVSG, stad Antwerpen (hoofredacteur)

LEZINGEN

- 1 *Werking en taken van het FelixArchief, uitdagingen voor de archivaris*, op 21 november 2019, voor C-City, Antwerpen

ROELAND VERHAERT

PUBLICATIES

- 1 *Overzicht van bestaande selectielijsten*, in *Wie klasseert, die vindt. Hedendaags document- en archiefbeheer in besturen en organisaties*, Brussel: Politeia, VVSG, stad Antwerpen, VI.A.p.13-17
- 2 *Kernbegrippen en definities*, in *Wie klasseert, die vindt. Hedendaags document- en archiefbeheer in besturen en organisaties*, Brussel: Politeia, VVSG, stad Antwerpen, Bijlage B, actualisering
- 3 *Digitale mappenstructuren. Praktijkvoorbeeld van de stad (groep) Antwerpen*, in *Wie klasseert, die vindt. Hedendaags document- en archiefbeheer in besturen en organisaties*, Brussel: Politeia, VVSG, stad Antwerpen, IV.B.2. Actualisering
- 4 *Opruimen van digitale mappenstructuren*, in *Wie klasseert, die vindt. Hedendaags document- en archiefbeheer in besturen en organisaties*, Brussel: Politeia, VVSG, stad Antwerpen, IV.B.5.

REDACTIE

- 1 *Wie klasseert, die vindt. Hedendaags document- en archiefbeheer in besturen en organisaties*, Brussel: Politeia, VVSG, stad Antwerpen (eindredacteur)
- 2 *Broechemse Sprokkelingen*. Een uitgave van Heemkundige Kring “Bruccheem”, nummer 20-21, Ranst, 2019 (Hoofredactie)

LEZINGEN

- 1 *Atomis in het debat Wegwijs in het landschap van ABS'en*, op 20/09/2019, voor InformaKe aan Zee, VVBAD
- 2 *Klaar voor invoer. Atomis in de praktijk.*, op 13/05/2019, Demo voor het stadsarchief Mechelen

GIOVANNA VISINI

LEZINGEN

- 1 Reconstructie van de verspreide archieven en collecties van een prominente Antwerpse kunstenaarsfamilie: 'Het archief van Peter Van Herck, binnenhuisarchitect', op 5 april 2019, Antwerpen: Rubenianum, Studiedag Herkomst Van Herck

KINDERVREUGD - MEDEDELING

De kinderen spelen
met oorlogsspeelgoed.
Ze vechten te veel,
zegt Janneke Maan.
Hij gaat bij
Sinterklaas
op bezoek en vraagt
om te helpen.
Hoe dat gaat
zie je tijdens de

SINTERKLAA SFEESTEN van KINDER VREUGD in het Sportpaleis

Zaterdag 22 november te 10 en te 15 uur
Zondag 23 november te 10 uur

Sinterklaas wordt feestelijk ontvangen tijdens de opvoering van een enige show
met zang en dans, film- en diaprojectie in een groots decor.

Ruim 600 deelnemers in prachtige kostuums.

Wij verwachten u en uw kinderen op één van deze vertoningen.

Sinterklaas deelt aan elk kind een reuzepak uit!

Inlichtingen : Secretariaat Kindervreugd, Hofstraat 15, 2000 Antwerpen,
tel. 31.16.90 (rooster 166) en in alle Stedelijke Onderwijsinrichtingen.

Eventueel overblijvende kaarten kunnen op de dagen van de voor-
stellingen ook afgehaald worden aan de loketten van het Sportpaleis.

Draag steeds het kenteken van Kindervreugd

